

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDAUNI

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **11**

DEN 15 MARS 1925

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

Finlands nya presi-
dentska,

Jfru Signe Relander, vars lands-
maninnor äro föremål för
flera artiklar i detta
nummer av Idun.

STOCKHOLMARNAS BRÖLLOPSGÅVA

TILL KRONPRINSPARET NU FÄRDIG

ULRIKSDALSMÖBELN, KRONPRINSPARETS bröllopsgåva, befinner sig nu placerad på ort och ställe och i sinom tid får väl allmänheten tillfälle att ta praktverket i beskådande, vare sig detta blir på slottet eller förevisningen sker på något museum, vilket senare ju vore synd eftersom möblerna böra ses i sin rätta omgivning. Men förmodligen är man betänksam vid tanken på den massinvasion som skulle bli följden av att upplåta slottet. Den stockholmska nyfikenheten kommer inte att förneka sig och även från landet i övrigt skulle man förresten strömma till för att se slottet i sin nya gestalt. Forna besökare erinra sig hur det gamla paläet tedde sig i det inre under drottning Sofias tid. Då voro rummen försedda med plyschmöbler med virkade antemakasser, allt det som på 70—80-talet ansågs vara god smak och ge hemmet trevnad. Den som från den periodens överfyllda rum skulle flyttas direkt över till Ulriksdal sådant det nu ter sig skulle kanske tala om »nakenhet» i utstyrelsen. Så hastigt växlar smaken. Modärnt i dag är satt i skymundan om några årtionden. Men den sunda, formsköna smakens alster visa sig kunna bestå genom sekler och i den utstyrelse slottet nu fått har man många föremål om vilka man kan vara säker att de skola bevaras som prov på utmärkt hantverksskicklighet i Sverige under 1900-talets förra hälvt.

Det rum som bröllopsgåvan gäller är gamla rikssalen en trappa upp, ett stort rum med åtta höga fönster, bjälklag i ta-

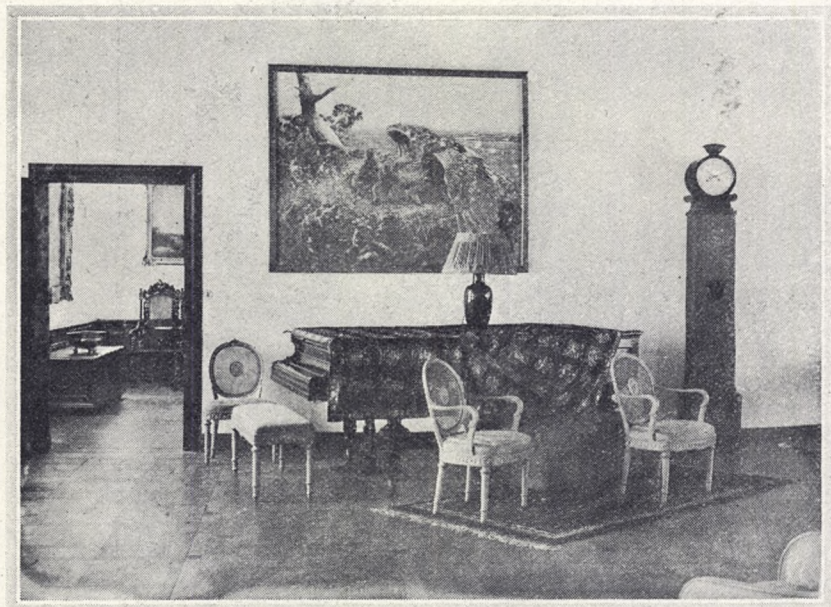

Framför den öppna spisen.

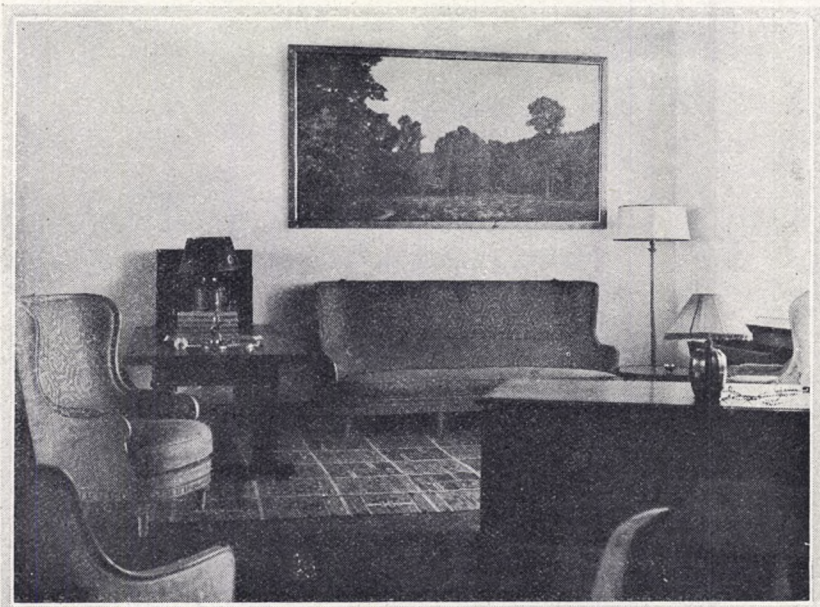
ket och vita väggar. Man minns det med sina gamla kungaporträtt. Nu är det omgjort till ett stort och ljusst vardagsrum med präktiga, bekväma och solida möbler. Vid ena långväggen är den stora öppna spi-

sen omkring vilken grupperar sig en möbel i mörkbonad björk med inläggningar. Skrivbordet även med rika inläggningar har på lådornas ägarnas initialer G. A. L. M. Framför eldstaden stå två soffor och en låg skinnklädd brasbänk som allt tyder på att här väntar man sig en hemmets vilo- och samlingsplats framför den husliga härden. En charmant pjäs är flygeln med sitt sidentäcke med kinesiska guldbroderier på mörkblå botten.

Medan möblen omkring spisen är klädd med smultronfärgat tyg är den återstående delen av möblen hållen i blågrå färgton med ryggstöd av rotting och med tyget i vacker blågrön färg med ett invävt U krönt av en furstlig krona. Till den smultronfärgade möblen hör en flossamatta i terracotta och blå nyanser, till den övriga möblen en matta i pastellfärger. Till inredningen hör taylor av prins Eugen, Liljefors m. fl., lampor, Orreforsglas m. m. Och så komma till slut de nya ägarna att sätta sin personliga prägel på rummet, förse det med souvenirer, porträtt, små konstföremål, allt det där som gör ett hem till ett hem och inte en om än aldrig så charmant möbelutställning. Stommen är i alla fall gedigen nog och givarna kunna med gott samvete överlämna sin present med ett hjärtligt menat: håll till godo!

Del av ena kortväggen med flygeln och väggklocka.

Grupp av den blågröna möblen med skrivbordet i förgrunden.

Emottager till förräntning
Sparmedel
å depositions-, kapital-,
sparkasse- och uppsägningsräkning
Telegr-adr.: "Götabank".

**AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK**

Grundad 1848

EGNA FONDER: Kr. 78,750,000:—.

Emottager under bankens garanti å
Notariatavdelningen
kassor, värdehandlingar
och förmyndardepositioner
Tel.: "Göteborgs Bank".

KVINNOR OCH KVINNOGÄRNING I FINLAND

EN UTVECKLINGSVY OCH EN PRESENTATION. AV ERNST VON WENDT.

REDAN UNDER FLERA decennier har kvinnan i Finland aktivt framträtt i det samhälleliga livet och där utfört en efterhand allt mångsidigare gärning, av stor betydelse och värd ett högt mått av aktning och uppskattning. Att förhållandet blivit sådant och att Finland i många avseenden gått i spetsen bland folken och nationerna då det gällt en sund kvinnoemancipation, härleder sig av sociala förhållanden och av åskådningar inom stats- och samhällslivets, likasåväl som inom hemlivets sfärer, vilka ögonskenligen ganska speciellt utmärkt Finland.

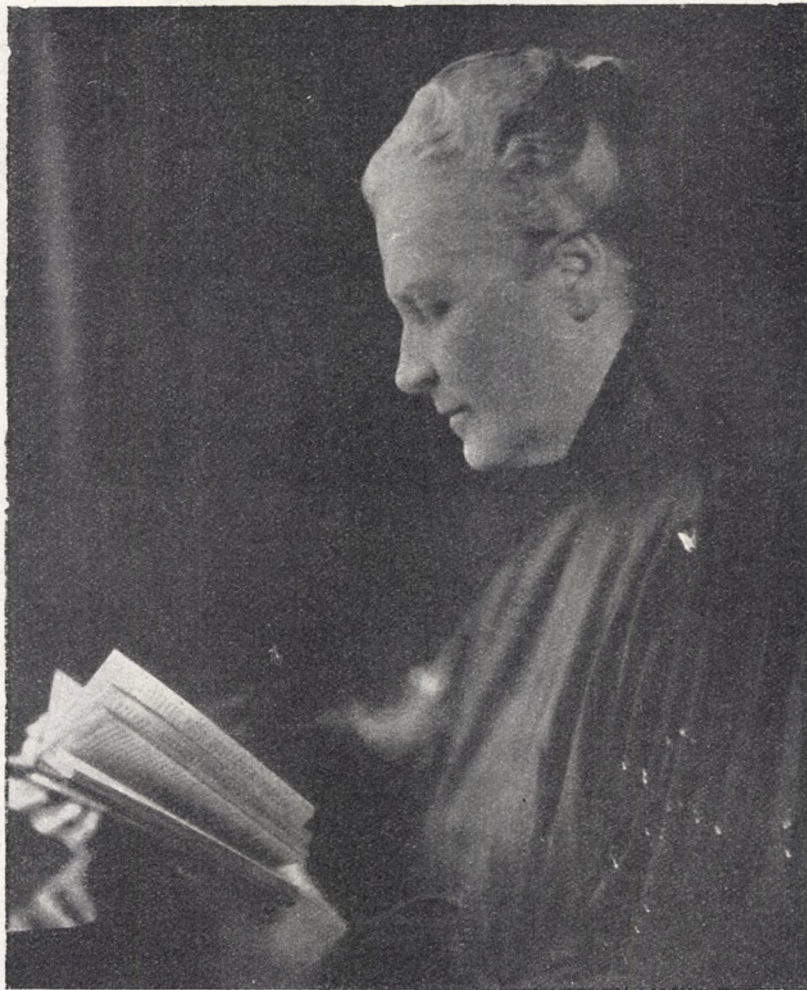
Vi få de facto gå mera än ett sekel tillbaka i tiden för att påträffa en del grundorsaker till uppkomsten av dessa åskådningar, och dock äro dessa ej de allra första, ty i grund och botten går härledningen vida längre tillbaka i tiden och fotar primärt på Finlands »provinciella» ställning i alla tider.

Skilsmässan från Sverige och den av Alexander I garanterade »upphöjelsen bland nationernas antal» innebar emellertid ett upphävande av samhörigheten med det normgivande moderlandet Sverige i en hel del avseenden. Finland lösslets från ett normgivande centrum utan att anknytas till ett annat — ty i grund och botten förblev allt ryskt dock ända i det sista något för finländsk uppfattning främmande. Hov och aristokrati, högadliga traditioner och invanda »överklass»-begrepp funno en rätt mager skuggbild i den ämbetsmannabyråkrati, som under en följd av år dominerade i Finlands samhällsliv, och här saknades de viktigaste förutsättningarna för verklig konservatism: fasta bördstraditioner och stora förmögenheter, hov- och societetsliv.

I Finland fick man sålunda under århundradet efter 1809 på de flesta områden väsentligen »nyorientera» sig själv, och när efter medlet av seklet det tryck regimen under Nikolaj I utövade begynte lätta, blåste friska vindar in i samhällen och sinnen, och inom det nationella medvetandet växte fram övertygelsen om att landets framtid i avgörande grad berodde av en målmedveten, fri inre utveckling.

Häri, likasom i frånvaron, i väsentlig grad, av återhållande traditioner och stäcande fördomar, låg orsaken till det frisinne och den uppmuntrande förståelse varmed nya företeelser, ideriktningar och krav möttes. Samhället var i grund och botten både demokratiskt och liberalt och omdaningar, vilka annorstädes stött på de kon-

Den finska veckan i Stockholm, som inträffar i dagarna, leder vår tanke till Finland och främst då i "damernas egen" till de finska kvinnorna och deras insats i sitt lands utveckling. Den finska kvinnovärlden har en intressant och betydelsefull historia och kan i många hänseenden sägas vara en föregångare och ett exempel i sunt och lyckobringande samhällsarbete. Iduns korrespondent Ernst von Wendt ger i nedanstående artikel en intressant och orienterande översikt av finsk kvinnogärning, som varje svensk kvinna bör känna till.

Friherrinnan Sofie Mannerheim.

serverande traditionernas klippa, försiggingo i Finland med förunderlig lätthet och nådde snabba resultat.

Det var därför en gynnsam jordmån den moderna kvinnorörelsen mötte i Finland, betänkligheterna kunde ej upprätthållas och svårigheterna övervunnos utan en kamp, som lämnat bitterhet efter sig i sinne och minne. Den första kvinnliga studenten »tog lyran» redan 1873, samma år blev Rosina Heikel medicine kandidat och licentiat 1878, den första fil. kand. Emma Irene Åström, tog sin examen 1882 och samskolan öppnade sina portar 1883. Det sista decenniet under senaste sekel och det första i vårt århundrade öppnade för kvinnorna den ena levnadsbanan i statens eller det offentliga tjänst efter den andra, och lantdagsordningen av 1906 förde slutligen kvinnan in i folkrepresentationen.

Självfallet är, att alla dessa framsteg och vinningar ej nåddes utan att starka och målmedvetna viljor arbetade därför, men

kampen blev ej oförsonlig, förbittrad och hård — målen nåddes med friskt sinne och gott humör, och leden tätnade.

Denna utveckling, vari Finland framträtt såsom ett »föregångsland» har i hög grad tryckt sin stämpel på själva »rörelsen» och på dess personligheter. Den förhånade »blåstrumpan» och den förkättrade »kvinnosakskvinnan» ha såsom typer knappast förekommit, och de »emanciperade» kvinnorna ha bibehållit mycket av sin kvinnlighet säkerligen i hög grad just emedan de ej av en oförstående och fientlig opinion drivits till isolering och absurditet.

Då det är fråga om en karaktäristik av resultaten av kvinnorörelsen i Finland och tecknandet av en vy över de märkligaste nu existerande finländska kvinnor i allmänna värv är det bra att hålla ovan relaterade fakta ur utvecklingen i minnet. Här är ej alls fråga om några »undantagsföreteelser», om emancipationsmärkvärdigheter, vilka i en presentationsartikel likasom skola bjudas på bricka såsom framstående kurositeter. Det är helt enkelt vanliga medborgare, som alls ej vilja skilja sig från alla andra, vilka genom begåvning, duglighet och energisk vilja att skapa och verka i samhälleliga funktioner stå i ett framskjutet plan, där de ägnas uppmärksamhet, respekt och erkännande.

*

Att skissera en vy över »de mest framstående» eller »märkligaste» erbjuder betydande vanskligheter. Ta vi begreppet snävt kunde antalet kanske reduceras till ett tiotal eller dussin, sträcka vi ut det tillräckligt vuxe siffran lätt nog till hundra.

Till fromma för begränsningen elimineras här till en början hela den konstnärliga kvinnovärlden, vilket ju har goda skäl för sig då fråga närmast är om kvinnor i framskjutna samhälleliga funktioner. Gå vi så en medelväg kan totalsiffran begränsas till ett par tiotal — ojämnheter, vilka kanske av en eller annan skola observeras, må framför allt ej tillskrivas dålig vilja hos författaren.

*

Att, då det gäller begynnandet av presentationen, finna en utgångspunkt kan ju synas vanskligt, men med logikens rätt må starten ske inom ett gebit, där kvinnan tidigast ägnat sina gåvor och krafter i allmännyttiga värv: det humanitära området i dess mera begränsade omfattning, sjuk- och barnavården, verksamheten till fromma för samhällets olyckligaste.

(Forts. sid. 339.)

**GABRIEL
KRISTALL**

GABRIEL HALLEN
Kungsgatan 13, Stockholm.
Tel. N. 3562.

**GABRIEL
FAJANS**

**KONSTFÖRLAGET
GRAFIA**
Valling. 33, Sthlm. Tel. 11290.

**GABRIEL
METALL**

FINLÄNDSKOR I SVENSKA HEM

NÅGRA AV DEN FINSKA KOLONIENS DAMER I STOCKHOLM.

Fru Hanna Palme.

Till bilden av Finlands kvinnor höra också dragen av de damer från systerlandet på andra sidan Bottniska viken, som byggt sina hem i Sverige och som här verka för förståelsen mellan finskt och svenskt.

Fru Sigrid Söderhjelm.

Fru Agda Vilén.

SÅ SÄRSKILT ARTIGT ÄR DET I allmänhet inte att anställa jämförelser i det täcka könets leder. Men när det gäller finska och svenska kvinnor ligger jämförelsen nära till hands, därför att de bo så nära varandra och ändå äro ganska olika. Ofta hör man också de båda systerländernas kvinnor jämföras av dem, som känna till både finska och svenska förhållanden, varvid hävorna fördelas i stora drag ungefär sålunda: svenskorna äro vackrare och mjukare, finskorna äro mera allmänintresserade och på olika samhällsområden verksamma.

Olikheterna ha sina naturliga orsaker. Förklaringen till de finska kvinnornas genast iögonenfallande större livlighet på politiska och sociala områden är helt enkelt den att deras lands förhållanden tvingat dem in i tankar och arbete, som de svenska kvinnorna aldrig behövt sysselsätta sig med. Bland de finska kvinnorna finns det knappast några, som haft möjlighet att lugnt och stilla inskränka sina intressen inom hemmets fyra väggar till make, barn och hus. »Våra kafferep ha varit politiska jantor och våra barnkammare ha varit hemliga despatchbyråer» som en finländsk dam hördes säga en gång. Därav till stor del den sjudande verksamhetslustan och det livliga intellekt som utmärka den finska kvinnan i gemen.

Detta finska kvinnolynt finna vi också hos de finländska damer, som tillhöra den finska kolonien i Stockholm. De ha här satts i en annan brännpunkt än hemma i Finland och flera av dem ha lämnat en kär verksamhet på andra sidan Bottniska viken, men för den skull ligga de icke på latsidan. Även i Sverige finns stora arbetsuppgifter för det finska fosterlandet att fylla och de finländska damerna äro icke sena att gripa sig dem an. Att närma de svenska och finska intressena, att främja förståelsen mellan finskt och svenskt är en uppgift som de alla arbeta för var och en i sin stad, i hemmens säll-

skapsliv eller i offentlig verksamhet. Finland är deras fosterland och det svenska blodet flyter i deras ådror, därför vilja de se finskt och svenskt sammansmälta i finländskt.

Finlands förnämsta kvinnliga representant i Stockholm är ministerns gemål, fru Sigrid Söderhjelm. Så långt hennes rent sällskapliga plikter som värdinna i ett stort hem tillåter henne är hon alltid med bland de ledande damerna i koloniarbetet. Hon har under senare år varit verksam för två stora finska basarer i Stockholm, den senaste för Åbo akademi, som tack vare de finländska damerna i Stockholm fick mottaga 25,000 svenska kronor, och hon syns nästan alltid på de syaftnar, där koloniens damer regelbundet träffas.

Äldst i den svenska gården och med det inflytande och den auktoritet, som följer därmed och tillkommer en handlingskraftig kvinna, är fru Hanna Palme självskrivnen hedersmedlem i de finländska damernas led. I över 40 år har hon varit bosatt i Sverige och hennes hem har alltid varit samlingsplatsen för finskt och finländskt i Stockholm. Hanna Palme är ett utmärkt exempel på den allmänintresserade husfrun, som med fast hand sköter hemmets tyglar men ändå räcker till för vidsträckt politiska, sociala och kulturella intressen.

En tredje finländsk dam, som på det mest sympatiska sätt företräder vårt grannlands kvinnolynt, är fru Agda Vilén, som har sina bopålar i Djursholm, där för övrigt påfallande många finländska familjer äro bosatta. Fru Vilén är studentska och fil. mag. från universitetet i Finland och hennes kunskaper i förening med en energi som aldrig förtrötts och ett klarsynt

omdöme, som låter en ana den idealiska organisatören, ha gjort henne till koloniens kvinnliga klockarfur, som skall allting bestyra. I samfundet Sverige—Finland är hon skattmästare. Hennes och hennes makes vackra hem på Djursholm är ett högkvarter för finländare i Stockholm liksom deras sommarhem utanför Helsingfors är vallfartsort för svenska gäster i Finland. Men icke nog med detta, fru Vilén har också tagits i anspråk av svensk verksamhet och sitter i styrelsen för Sveriges husmodersföreningars riksförbund.

En plats för sig bland de finländska damerna i Stockholm intar dr Alma Söderhjelm — hon är dock tillräckligt känd för Iduns läsarinor för att vi skola behöva presentera och kommentera henne i detta sammanhang. Vi gå alltså vidare.

Professorskan Alice Fahlbäck hör till den finländska Djursholmskolonien. Hennes namn lyser icke i den officiella arbetsvirveln, men hon finns där ändå på försynt avstånd, intagande, intresserad och alltid beredd med råd och dåd. Särskilt har hon varit behjälplig med iordningställandet av en läsesalong i Djursholm. Nästa finländska i Djursholm heter fru Deli Decker, som med säker hand och stor framgång styr ett pensionat i den lilla staden och Djursholmsdirektören friherre Lars Stedingks fru är slutligen också finländska. Ett förnämt finländskt hem i Stockholm är konsul Victor Howings, där husets fru Katy Howing har rika kulturella och konstnärliga intressen.

Konstnärligt inslag fattas icke heller i den finländska damkolonien. Konstnären Louis Sparres fru är född Mannerheim, syster till generalen, och sysslar med läderplastik och fru Ingrid Ahlqvist f. Nobel är en duktig hemslöjdskonstnärinna, som suttit i styrelsen för Finlands Hemflit. Slutligen ha vi tre finländska skådespelerskor, som funnit sina hem här i Sverige: fru Emmy Bergholm, fru Lilly Englund och fru Elly Niska.

KOBBS äkta Kinesiska théer Peking, Canton och Hongkong (lilafärgade etiketter) giva samtliga en mild dryck med utsökt fin boquet. Rekommenderas av herrar läkare.

HUR HEDRAS FREDRIKA BREMERS MINNE?

OSYMPATISKA SCHISMER OCH UNDERLIG HEMLIGHETSFULLHET KRING FREDRIKA BREMERSTATYN.

OM DET ÄR SANNT ATT VAD stort sker, sker tyst, måtte det bli något sällsynt stort av den beramade Fredrika Bremerstatyn, som helt hastigt kommit till ett nära förverkligande. Det har varit en förunderlig tystnad kring statyn ända tills den dag meddelandet slog ner som en bomb att nu har skulptrisen Sigrig Fridman fått uppdraget att efter sin skiss utföra Fredrika Bremers staty. Sannerligen, damerna handla lofvärt raskt och beslutsamt!

Men det ser ut som om den behagliga tystnaden kring statyns tillblivelsehistoria skulle bli en aning störd nu efteråt. Det börjar bullra. Under senaste tiden har en rad oppositionella röster höjts mot kommittébeslutet om Fredrika Bremerstatyn. Man börjar fundera över hur det raska beslutet kommit till och nyfikenheten är stor både bland bidragsgivare till Fredrika Bremerstatyn och konstnärer.

Vad följer sig bakom den tysta förlåten manne? En impertinent person, som har sett den antagna statskissen, har sagt mig att det helt enkelt är en Fredrika Bremer i en sömngångerskas skepnad, som Sigrig Fridman framställt och som behöver tystnad omkring sig, men det intresserar i detta sammanhang mindre än det sätt på vilket skissen antagits. Här gör man en långt ifrån behaglig upptäckt. Bakom den tysta förlåten har det gått ganska stormigt och högröstat till med många schismer och förändringar i kommittén för Fredrika Bremerstatyn.

När en kommitté handhar allmänhetens frivilligt givna medel står den i ansvar inför denna allmänhet och bör giva mesta möjliga offentlighet åt sina göranden och låtanden. Man hade då väntat att kommittén skulle utlysa en tävlan för Sveriges konstnärer och konstnärinnor att inkomma med förslag om Fredrika Bremerstatyn. Men det blev ingen tävlan, utan i stället dimper helt överraskande underrättelsen ner att kommittén givit en konstnärinna uppdraget. Varför ingen tävlan? — nej, det bleve för dyrt, invändes det. Nå, det är ett rimligt svar, som man böjer sig för, men med tanke på det intresse, som man lätt kan utrona finnes hos många konstnärer och konstnärinnor för Fredrika Bremerstatyn, skulle ett offentligt upprop om att nu äro förslag till statyn välkomna varit tillfyllest. En konstnär tävlar icke bara för

Den hemlighetsfulla tystnad, som omgivit och alltjämt omger antagandet av skulptrisen Sigrig Fridmans förslag till Fredrika Bremerstatyn, har uppväckt mycken undran och förstämning bland såväl bidragsgivare som konstnärer och allmänhet, varför man med tillfredsställelse i allas intresse skulle hälsa ett förklarande ord i denna fråga från dem det vederbör.

segrarprisen i tusenlappar. Detta hade varit en åtgärd som man väntat sig av kommittén och som bidragsgivare och konstnärer hade rätt att begära.

Fyra förslag till Fredrika Bremerstaty ha dock insänts till kommittén av konstnärer, som på ett eller annat sätt fått nys om att frågan vore aktuell. En jury av fem konstnärlikt sakkunniga tillkallades, men den fann intet av förslagen fullt tillfredsställande. En sakkunnig godkände dock fröken Sigrig Fridmans förslag. På uppdrag av kommitténs majoritet skred fröken Fridman då till ändringar i sin skiss och på några dagar hade hon en sådan till påseende. Två av de konstnärlika sakkunniga tillkallades och förklarade sig nöjda med skissen. Efter denna konstnärlika majoritet uppdrog kommittémajoriteten med stark protest från en stark minoritet, av vilken flera demonstrerat sitt missnöje genom att utträda ur

kommittén, åt fröken Sigrig Fridman att utföra Fredrika Bremerstatyn; minoriteten yrkade att ett tillkännagivande skulle göras att konstnärer borde inkomma med sina förslag.

Om dessa uppgifter äro med verkligheten överensstämmande kan det då sägas att förslaget till Fredrika Bremerstatyn antagits på ett fullt juste sätt? Och är det icke synd att en sådan fråga skulle behöva göras i samband med manifesterandet av ett minne, som vi kvinnor äro stolta över att äga och skyldiga att vörda och vårda? Det osar koteriintressen kring ärebetygelsen åt Fredrika Bremer. Så farligt vore väl emellertid icke heller det, koteriintressen finnas kring alla frågor, men i detta fall har koteriet icke manövrerat sina intressen med den öppenhet och de blanka vapen man har rätt att begära. Koteriet har gjort sig själv och sin kandidat en björntjänst, ty om det strider för en god sak hade det icke behövt och behövt icke frukta för tävlan och ädel strid. Även om Sigrig Fridmans Fredrika Bremerstaty är ett geniverk, är det fara värt att dess glans kommer att mattas av den ljusrädda striden och de många osympatiska schismerna kring densamma.

Inför dessa misstankar och dessa fakta kan man väl förstå både bidragsgivares, konstnärers och allmänhetens krav. Bidragsgivarna vilja gärna ha ett klarläggande kommittésvar på sina frågor om tillvägagångssättet för antagande av Sigrig Fridmans skiss, konstnärerna påyrka en fri tävlan, där de få tillfälle visa sina förslag bredvid fröken Fridmans och allmänheten skulle gärna vilja se den nu antagna skissen. Rent juridiskt kan måhända kommittén fortfarande svepa sig i tystnadens mantel, men i hela sakens intresse vore det säkert en klok åtgärd, om kommittén ville framträda med en förklaring. Visserligen äro kommittébeslut sällan populära, men detta är onödigt impopulärt. Det finns intet som uppväcker sådan misstro som hemlighetsfull och envis tystnad, det verkar så lätt rädsla. Allmänheten fordrar glad frimodighet och om kommittén sätter värde på sympati kring sitt beslut, konstverket och konstnärinnan, skulle den kanske kunna reparera upp en lite fördärvad sak med ett förklarande ord och framvisandet av den antagna skissen.

EVA NYBLOM.

Glöm ej att förnya kvartalsprenumerationen!

Avgiften — kr. 4:25 — står utsatt på den postanvisningsblankett som medföljer detta nummer.

VEM HÅLLER DET BÄSTA TALET FÖR KVINNAN?

Året om ha de vinter och köld,
is att vulkaner kyla." — — —

det var Levertins betyg åt oss Niefelhemabor, och eftersom det aldrig framkallat någon opposition är det väl i huvudsak riktigt — även om den vulkaniska glöden torde höra till sällsyntheterna under ishöljat.

Svensken är för blyg att visa sina känslor, heter det vidare. Även om han skulle råka falla i extas inför en särdeles lyckad uppenbarelse av det evigt kvinnliga, behåller han sin reserverade min. Atminstone inspi-

reras han sällan till den elegant formade hyllning, som i vissa länder nästan drives som sport.

Men det finns ett tillfälle, när även hans tungas band lossnar, när klangfulla superlativ och lekande esprit flödar till hennes ära, utan vilken som latinaren säger »hans livs början vore utan hjälp, dess mitt utan njutning, dess slut utan tröst.»

Det är när han i festligt lag höjer sitt glas för att utbringa skålen för kvinnan. För att hindra dessa ofta utmärkta och

roliga vältalighetsprov att skatta åt förgängelsen, uppmana vi därmed vår läsekrets att tillvarataga och insända tal för kvinnan — sublimes eller skämtsamma, av äldre och yngre data. De förra torde helst förses med årtal och angivande av författare.

De tre bästa svaren belönas med var sitt exemplar av det vackra Carl Larssonska praktverket, Kvinnan genom århundradena.

Tävlingen utgår fjorton dagar efter detta nummer datum.

Stora salongen.

Minister Wysockis skrivrum.

Madame Maria Wysocka.

*Denna gång låter den välkända signatur-
ren A. Q. oss göra bekantskap med Po-
lens charmannta ministerfru i Stockholm.*

POLEN OCH SVERIGE! EN GANG i tiden stodo ju Polonia och Svea varann nog så nära, men åtskilliga sekel ha förrunnit sedan dess och de båda länderna ha väl nå blivit varandra ganska främmande. M:me Wysocka, den härvarande polske ministerns maka understyrker detta, när hon mottager Iduns medarbetare i det vackra polska ministerhemmet vid Narva-vägen. »Jag skulle så gärna vilja att det nutida Sverige finge sitt begrepp om mitt hemland betydligt vidgat», säger hon. »I allmänhet är det nog så att mitt land ingalunda r känt som det borde vara, ej blott i Sverige — långt därifrån! — utan överhuvudtaget ute i världen.»

»Sverige har nu två gånger skänkt det litterära Nobel-priset till Polen», fortsätter m:me Wysocka. »Vi äro stolta däröver och kunna ej vara eder nog tacksamma, ty dessa utmärkelser ha riktat hela den bildade världens uppmärksamhet på vår nation. Men ej blott det vittra Nobelpriset har gått till Polen. Även M:me Curie är ju en dotter av mitt land! Vi ha för övrigt många betydande både män och kvinnor som kastat universell glans över det polska namnet. Så till exempel är naturligtvis en Ignaz Paderewskis insats härvidlag lika känd i Sverige som överallt annorstädes. Ej blott i hans egenskap av konstnär. Som uppoffrande och lidelsefullt besjälad patriot har hans pionrarbete fr Polen varit ett lysande föredöme.»

Med Paderewski äro vi inne på tonkonstens fält och det dröjer ej länge, förrän M:me Wysocka röjer sig vara en verklig konstnrsnatur och i synnerhet en hängiven fru Musicas dyrkar. »I min ungdom ville jag ingående studera både sng, pianospel och teckning, men hur det var så segrade dock sngen.» M:me Wysocka berättar att hon tidigt började bedriva allvarliga vokala studier, först i hemlandet, sedan i Wien och Paris.

Vid musikaliska soarer i Paris hade M:me Wysocka ofta nöjet att som sina ackompanjatrer vid flygeln se flera av det unga Frankrikes bästa komponister, ej sällan till och med ingen mindre än le maitre Gabriel Faur, vilken vid ett av des-

sa tillfällen överlämnade sina sånger med egenhändig dedikation till henne. Man behöver inte ha talat länge med M:me Wysocka för att bli på det klara med att sngen fr henne inte blott r lek eller tillfälligt tidsfördriv utan en livsfaktor av djupaste betydelse. Därför talar hon också gärna om musik och musici, om sångare och sångerskor.

»Visst ha vi i mitt land även stora vokala artister! Tänk blott på en Marcella Sembrich eller en Jean de Reszk! Violinspel har alltid legat vårt folk i blodet», fortsätter M:me Wysocka entusiastiskt, »jag erinrar er blott om en Henri Wieniawski eller för att hålla oss till våra dagar om en Kochanski eller en Hubermann. Stockholmarna få i nästa månad förresten höra en ung polsk violinist som solist i Konsertfreningen, Irene Dubiska.»

M:me Wysocka intresserar sig synnerligen livligt för att genom besök av polska konstnärer och föredragshållare väcka svenskarnas — om vi så få säga nyfikenhet på Polen.

Minister Wysocki, själv en man med utpräglat litterära intressen — han har bl. a. skrivit en bok behandlande den skandinaviska litteraturen och till sitt modersmål översatt ett av Bjrnstjerne Bjrnsons större arbeten — ligger för närvarande i underhandlingar med en framstående kritiker och

litteraturhistoriker i Krakau för att försöka locka honom hit under vårterminen fr några föredrag däribland även om M. Reymonts författarskap. M:me Wysocka berättar om ett besök hos denne polske nobelpristagare på hans gods Kolatschkeff i Posen. Den temperamentsfulla diktaren som tyvärr lider av svagt hjärta och vacklande hälsa, har där funnit arbetsro. En sällsynt förstående kamrat äger han i sin maka, vilken i sin tur gärna sysslar med översättningsarbete.

Ministerparet, som vistats i vår stad sedan förliden mars, deltog i somras i vrldspostkongressens exkursion till Jämtland, vars vackra natur M:me Wysocka varmt prisar.

Madame Wysocka har på grund av sorg inom familjen ännu icke i egentlig mening deltagit i det stockholmska sällskapslivet. Hon har n så länge mest beställt om sitt hus och hem. Vid en hastig rond genom den vackra våningen fästa vi oss vid flere utsökta tavlor av polska mästare, såsom Sichulski, Cwiklinski och Ripkoski samt Trusz verkningsfulla »Blomsterflt vid Odessa». Vi uppmärksamma några polska kelims med flotta motiv i originella frgsammanstllningar, samt intressanta konstföremål och möbler, tydligen av ungerskt ursprung.

Medan vi gå husesyn berättar M:me Wysocka att hon har medtagit en polsk kokerska till Stockholm och att polska nationalrtter allt som oftast förekomma på ministerparets bord även utanför fäderneslandets gränser. Detta gäller främst den polska nationalsoppan, barsczt, en sr-
lig rd soppa som tillagas med jästa rovor, buljong, citronsaft och socker.

Vid påsken r den s. k. mazurki en obligatorisk rätt: en slags mördeg fylld med sylt och frukt. Likaså en stor »baba» av jstdeg med en fyllnad av konfityrer, fikon, dadlar och framförallt syltade rosblad, vilka senare förresten äro en alltid återkommande ingrediens i de polska stsakerna.

När jag vandrar nedför trapporna efter mitt besök hos M:me Wysocka, har jag

(Forts. sid. 342.)

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA GÖTEBORG

Vid **Blodbrist** r **Idozan**
erkänt bästa jrnmedicin
Snabb verkan. Rådfråga Eder läkare

E F T E R R I D Å F A L L E T

EN MISSLYCKAD FARS PÅ VASATEATERN.

FÖRR I VÄRLDEN GICK MAN PÅ Vasateatern för att bli glad, numera är man gladare om man stannar hemma. Då var det luft i luckan, gott humör och en ensemble, som fick publiken med sig. Det lätta skämtet och den utstuderade humorn regerade på de tiljor, som föreställa världen, man skrattade av hjärtans lust eller kände sig en smula chockerad allt eftersom det föll sig. Nu är allt det där borta. I stället dansar man i caféet och går under pauserna in i salongen med en bestämd förhoppning att akten inte skall bli för lång, ty den är ju ett nödvändigt ont som måste genomlidat innan man får jazza igen. Åtminstone verkade det så när teatern i lördags åter bytte program och drog fram med Charltons tråkiga lustspel »Kvitt eller dubbelt».

Nu är det så, att pjäsen gått för fulla muggar i London, och därför tror kanske en teateragent att den skall gå lika bra här. Han hänvisar till framgången i världsmetropolen, inbillar direktionen att här finns

guld att skära med täljknivar — och så är olyckan skedd. Men Stockholm ligger inte vid Thames och svensken äter inte vilken plumpudding som helst. Han vill ha valuta för sina pengar och åtminstone ett gott skratt åt frånvaron av det eventuella innehållet i en fars. Eller också vill han verkligen ha något gediget att fundera på. Lyckligtvis. Här i ligger skilnaden mellan publiken i en liten suburb-salong och den vid Vasagatan. När stockholmaren varken får skratta, gråta eller ens tänka, resignerar han och går till den blankpolerade scen där han åtminstone vet att han får roligt: dansgolvet.

Innehållet i »Kvitt eller dubbelt» lyser med sin frånvaro. Pjäsen är en slags tafatt konstruerad situationskomik, lika valhänt i uppriktningen som i utförandet. En lord med millioner, en arvinge som måste gifta sig på en bestämd dag och därför annonserar efter en lämplig äkta hälvt, några fjollor som svara på annonsen och en f. d. skådespelare, som engageras för att mota

av dem. En vadhållare som ställer till trassel och en god vän utan annat uppgift än att förlova sig med lordens vackra dotter. Så är det inget mer. Vad dessa personer gjort eller sagt har man för längesedan glömt när man kommer hem.

Det är synd om skådespelarna att behöva offra tid och krafter på dylikt. De ha min hela sympati. Och just därför tror jag mig göra dem en tjänst genom att inte nämna några namn. Det finns kanske fler att beklaga, främst den, som lockats av pjäsnamnet och hoppats vinna dubbelt. Det är nämligen tveklöst om han ens lyckas spela sig kvitt utan får stanna på andra sidan nollstrecket. Vilket onekligen är ledsamt i dessa tider. Hur vore det att alldeles hoppa över föreställningen så länge och bara ha dansen kvar?

Crewi-

MISSFÖRHÅLLANDEN PÅ SJUKHUSEN

PÅ NÄSTAN INTET ANNAT OMRÅDE för kvinnlig verksamhet kan det med större fog talas om missbrukad eller rättare till det yttersta exploaterad kvinnokraft som i sjukvården. Och det gäller nog såväl utbildade sköterskor som elever.

Fulla av offervilja och hänförelse för kallet, av längtan att kunna lindra lidande människors kval, att glömma sig själva för andra, tråda de unga eleverna in på det sjukhus, där de skola erhålla sin utbildning. Arbetet börjar — krävande och ihållande. Efter några månader dignar först den ena, så den andra av de unga noviserna — de må vara aldrig så väl lämpade för sin uppgift för övrigt — under arbetsbördan, om de ej äro utrustade med verkliga jättkrafter i fysiskt avseende. Endast de starkaste ha möjlighet att fortsätta. Är inte redan detta urval en smula väl ensidigt? Bli inte på så sätt många av de bästa och sitt kall mest hängivna elever utestängda?

»Är man besluten att fortsätta, och ser man, att man behövs, säger man naturligtvis inte, att man är trött, även om man är färdig att stupa», förklarade en gång en ung och modig liten elev efter några månaders tjänstgöring.

Men det är inte så lätt att — när man själv är nära att falla ihop av trötthet — blid och leende gå från bädd till bädd full av deltagande och vänlighet, det är till och med ganska mänskligt att man övertrött och överansträngd tar fel på ett par tämligen lika medicinflaskor eller glömmen en order av de 10 man har i huvudet. Elevtiden är den värsta», heter det »det är då man går genom ekluten».

Låt oss då se till, hur saken ställer sig för de utbildade sköterskorna. Tjänstgöringstiden varierar naturligtvis på våra stora

Att sjuksköterskornas långa och ansträngande arbetsdag förkortas, är en reform, önskvärd både i deras eget, sjukhusens och patienternas intresse.

sjukhus, men i regel torde man kunna räkna med 11—12 timmars daglig tjänstgö-

Två svenska konstprofessorer i Rom: Gustaf Cederström och Teodor Lundberg, som kameramannen passat på att knäppa under en promenad i den eviga staden.

ring, d. v. s. från 6,30 f. m. till 8—9 e. m. med två timmars ledighet under dagens lopp. De där två timmarna kunna emellertid bli problematiska nog, förklara enhälligt husmödrarna på några av Stockholms större sjukhus. Kommer det nämligen en operation eller bud om en ny patients ankomst på hennes avdelning, så får »syster» helt enkelt offra sin ledighet och ändå hålla i, tills nattsköterskan tar vid kl. 9 — alltså 14 timmar. Visserligen kommer därtill en halv (på somliga håll en hel) dags ledighet i veckan, men det är ansträngande nog ändå.

Nog brytes också bland de utbildade sköterskorna mången i förtid, nog göres banan onödigt tung för dem, som även med bästa vilja att göra sin plikt, inte kunna få krafterna att räcka till för 12 timmars daglig tjänstgöring. Entusiasmen försvinner, tröttheten gör sig gällande och patienternas klagomål man och man emellan utebli inte: en har fått fel medicin, en annan får maten lite vårdslöst serverad och inte fullt varm o. s. v. Men hur många av dem, som någon gång råkat ut för en sådan otur, besinnar, att även den bästa kan knäckas under för tung arbetsbörda, att en trött människa inte är att räkna med på samma sätt som andra, att man inte kan begära samma vård och omtanke av henne?

Det blir på sjukhuset ansvaret faller tillbaka för de misstag, som kunna skrivas på sköterskans trötthetskonto och vore det inte därför i dessas eget intresse att införa kortare arbetsdag både för elever och sköterskor? Ty vad man med det nuvarande systemet sparar in av kvantitativ arbetskraft, måste ju så småningom förloras på kvalitativ.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

BLANDAT FRÅN BOKVÄRLDEN

AV MARIKA STJERNSTEDT.

ETT NYTT SVENSKT ORIGINAL: Främling av Elsa Lindberg-Dovlette (Prinsessa Mirza Riza Kahn). Så svenskt är det nu visserligen inte. Boken från Konstantinopel står det som undertitel och volymens innehåll är i korthet följande. Vi införs i ett stort gammaldags turkiskt hus vid Bosporen, vars mäktige ägare för tillfället är borta. Noggrant bli vi införsatta i husets historia, i husordningens olika faser, vi göras bekanta med husets innevånare, den älskliga blinda flickan Condjagull, dotter i huset, den vackra Yasmine, fosterbarnet, skaran av tjänarinnor, mer eller mindre högt placerade på rangskalan, kocken, den store Aschtji—Bashi m. fl. Kockens valspråk lyder: »Skyn-da lagom», och skildringen flyter i kockens och för övrigt hela husets anda, långsamt, orientalistiskt makligt fram, offerande rikligt med ordblomsterrika utläggningar på allehanda detaljer — och kanske även bra många tankstreck, vittnande om författarinns fromma tro på dylikas makt att höja stämningen.

En viss söt, parfymerad, formlös stämning gör sig utan tvivel också gällande — oberoende av tankstrecken — och en del fakta om ett gammalmodigt turkiskt paschahem få vi därtill reda på, vilket är intressant nog. Boken skulle dock knappast kunnat bäras upp av enbart detta. Men till all lycka inträffar något i detta avskilda hus, något oerhört, som blåser in konfliktens vassa vindar innanför slutna portar och gallerfönster: den unge, på resor stadd härskaren i paläet, eller på turkiska: yalin, har i Paris träffat på och förälskat sig i en liten ljushyld och guldhårig främling, en svenska, och han ämnar föra denna otrogna med sig hem som sin lagliga maka. Underrättelsen därom till paschans mor och bestörtningen över det oerhörda; raseriet hos den vackra Yasmine, den unge paschans tidigare favorit; den nya unga härskarinnans ankomst och mottagande, där hennes ilandförande utgör en dråplig scen; så hennes första kontakter med de för henne hart när obegripliga förhållandena i yalin, föra bokens handling fram. Och detta sker med en insikt och en naturlig lidelse, vilka skänka helhetsbilden verksamt och fångslande liv.

Det förefaller som om författarinnan med denna bok, vars fortsättning utlovas, avsåg att ge en art självbiografi. Den romantiserande förklädnaden till trots igenkänna vi hennes egen saga: vid unga år ingick hon äktenskap med en persisk prins. Brytningen, motsättningen mellan väster- och österländsk uppfattning av kärlekslivet mellan man och kvinna kommer också taktfullt, men mycket övertygande fram. I detta stycke psykologiskt dokument, liksom överhuvud taget i vad boken bjuder dokumentariskt, ligger för mig dess levande värde. Kanske tjasas andra läsare dock hellre av det litet antikverat kvinnligt-ljuva, jag tror det brukar kallas »böljande» i själva stilen, av det söta och parfymerade i den.

I översättning från finskan föreligger en bok, som jag icke vill förbigå: Kyrk-

Verklighetsbilder från skilda kulturområden — turkiska, finska, franska — sedda genom olika författartemperament presenteras här tillika med den senaste Shelleybiografen.

klockan, roman av Maila Talvio. Söt och parfymerad är den långtifrån, om det också får sägas att den ingalunda heller utmärker sig för de såsom särskilt manliga betraktade egenskaperna koncentration och överskådlighet. Den är mycket ojämn, lovar och tar tillbaka, öppnar dörren till en värld, ett sceneri, och lämnar dem handlöst igen. Men den vittnar likväl om temperament, om ett ännu oroligt, men starkt gemyt; den har dikterisk ingivelse, som griper.

Som ett bokens ledmotiv kommer från början till slut längtan in. Det är kärlekslängtan, konstnärslängtan, frihetslängtan, här skärpt av medvetandet att leva i ett ännu ofritt land: detta sista moment kommer dock tämligen artificiellt in på slutet; man känner att en viss tidsopportunitet, eller en viss oemotståndlig, men boken eljes ovidkommande tidsstämning, dikterat detta slut. Det hör alltså till de redan nämnda ojämnheterna eller svagare partierna i boken. Men början däremot! Bröllopet på Islo-Hieta, där den vackra bruden, Greta-Karolina, som älskade en annan, en baron, men gifter sig med den rike träpatronen, springer ut i vårnatten, ut från dansen, för ett öppenhjärtigt samtal med en av henne eljest helt förbisedd tillbedjare, häradsskrivare Sacklén, en slaviskt hängiven, ynkelig figur. Samtalet mellan dessa två, flickan, typen för en blivande majorska på Ekeby, men redan färdig som kraftkvinna, cynisk, kvick i mun, fullt herre över sig själv, trampande på sitt eget hjärta som på vad som häst annars, det är en upptakt med fart, man inte ofta möter. Under tiden sitta den blinde spelmannen, vilken en mystisk inre kallelse fört från gillestugan, och hans sonson, en gosse, bakom ett snår i närheten och höra häpna, undrande, alltsammans. Läsaren anar ett drama kring Greta-Karolina som huvudfigur, ett rörligt och ändå samlat skådespel.

Men därav blir ingenting. I nästa kapitel ha med ens årtal gått. Den blindes sonson, lille Matti, står nu i första planet: en försupen klockare med en kista full av kompositioner, som ingen uppför, med undergiven hustru och två döttrar. Nästa skede: klockaren har dött, medan hans hustru och dottern Tumma skynda bort, kallade till Greta-Karolinas dödsläger. Av hela det först anade dramat återstå med ens blott några antydningar: träpatronen är död, den en gång älskade baronen också, endast Sacklén finns kvar och skälls ut igen, precis som i första akten, av den ännu inte alldeles knäckta gumman Greta-Karolina. Vad denna nu vill, är att gifta bort klockarens Tumma, (vars namn hon funnit särdeles vackert,) med baronens son, samt åt

Tumma, med vilken hon är besläktad, lämna sin förmögenhet. Tumma vill inte, men så kommer ynglingen — och Tumma vill. Den gamla dör, kapitlet är slut. Nästa: Tumma, vars man vistas utomlands som politisk flykting, arbetar för att försörja barnen. Hon älskar och längtar, liksom en gång hennes far klockaren längtade sig till döds, liksom den blinde farfadern längtade, och en gång också Greta-Karolina, ja, även den beskedlige Sacklén. Kriget återför emellertid Tummas man till Finland, och kyrkklockan i Paalajärvi, som fått symbolisera »all denna ångest, denna längtan», ringer äntligen helg över det hela. Denna kyrkklocka, denna symbol är den röda tråd, som sammanbinder bokens lösa sidor, där granna eller gripande scener avlösas av fladdrande eller likgiltiga mellanstycken. Men man bör döma en författare efter hans bästa, icke efter hans sämsta, och ställa sitt hopp till framtiden därefter. Maila Talvio är ett namn att registrera in i våra medvetanden. Det finns mycket av vad vi förbinda med begreppet finskt i hennes verk: blinda drifter, melankoli och våldsamhet, ett primitivt musik- och poesisinne; men en viss brist i kultur eller herravälde över tillvarons resurser.

Nu i korthet några andra översättningar, av vitt skilda slag, såsom det tyvärr ofta nödvändigt måste bli i översikter likt dessa.

Den i Frankrike högt skattade romanen Brière av Alphonse de Châteaubriant, ett brett, ja, ståtligt panorama av folket, jorden, vattnen i ett sump- och kanal-distrikt, Brière, kring floden Loire, har utkommit i mycket god svensk tolkning av Fanny Alving. Jag skriver folket, jorden, vattnen, emedan de tre här äro fast sammanknutna. Människoväsendena synas här ännu tillhöra vatten- och jordandarnas släkte, så rent elementära framstå de i sitt fattiga, från den vida världen helt nära omkring dem bistert avskilda liv. Boken har nyligen filmatiserats och med för denna film särskilt komponerad musik visat sig bli en osedvanlig framgång i Paris. Kanske kommer den hit. Helt visst bör den kunna ge ett starkt intryck av urtillstånd, av en sorts urmänniskotillvaro mitt i vår tid, om vilken jag alls icke delar författarens, herr de Châteaubriants, i en intervju återgivna tanke, att det är synd den den skall försvinna!

Må den läsare, som hellre än bland elementarandar rör sig bland skönandar, då icke försumma att stifta bekantskap med Ariel av André Maurois, en teckning av diktaren Shelleys romaneska, pittoreska och tragiska tillvaro, ett mästestycke som kort biografi betraktad. Ingenting av avhandling eller lärd essay. Blott en luftig, av ljus, ömsint ironi betonad, av kvickhet och träffsäkerhet i karaktäristiken genomsyrad berättelse, full av intimitet i bästa bemärkelse.

Marika Sternstedt.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Hotel Göta Källare

Telegramadress: } "GÖTA KÄLLARE", Göteborg
Telefon: Namnanrop }

"AIDA" I NY GESTALT

Professor Ragnar Östberg har gjort en lyckad debut som dekorationskompositör på Operan i Stockholm med en ny uppsättning av "Aida". Här ses ett par scener av "Aida" i Östbergs gestaltning samt de två huvudrollernas framställare, David Stockman som Radames, och Greta Söderman som Aida.

DÄR HJALMAR BRANTING BODDE I PARIS

MADAME MÉNARD-DORIAN'S HEM DÄR 20 NATIONER MÖTAS.

NÄR HJALMAR BRANTING OCH hans hustru vistades i Paris, bodde de vanligen hos Madame Ménard-Dorian. Det hem, som gästfritt öppnade sina portar för dem, ligger i Passy, alltså nog långt från centrum att man där kan känna verklig vila, men på samma gång ej längre bort än att man efter en kvarts åkning kan vara mitt i vimlet. Hotellet, där det ligger omgivet av höga träd, gör ett mycket komfortabelt intryck, men låter knappast ana de konstskatter det gömmer.

Madame Ménard-Dorian, dotter till en rik industriman, medförde i boet en ansenlig förmögenhet som hennes make Monsieur Ménard (död sedan många år tillbaka) ytterligare förkovrat. Men bara med pengar lyckas man ej skapa ett dylikt hem, där till fordras verklig kärlek till konst.

På väggarna ser man de härligaste gobelänger, vidare samlingar av antikt silver och tenn, underbara skåp och byråar, men framför allt är det tavlorna som tilldraga sig uppmärksamheten. Där finnes porträtt av sådana konstens stormän som Renoir, Manét (hans hustrus bild) och Carrière. Carrière hörde till familjens intima vänner, och förutom porträtt av Madame Ménard-Dorian som ung, finns en mängd av denne claire-obscurens mästare.

Hjalmar Branting och hans hustru älskade att vistas i Paris och man kan desto mer förstå att de trivdes gott där, sedan Iduns Pariskorrespondent här presenterar det intressanta och vackra hem och den värdinna, vars gäster herrskapet Branting var under sina Parisbesök.

Bland andra konstverk i det vackra hemmet stannar man på en gång tjusad och skrämmd inför Lenbachs bild av Gorki. Man kan fråga sig hur den ryske proletärförfattaren har kommit i denna lyxomgivning, om man icke kände till Madame Ménard-Dorians socialistiska åsikter.

De få gånger jag haft nöjet träffa Madame Ménard-Dorian, ofta med flera års mellanrum, har jag alltid funnit henne mer och mer radikal, och liksom hon gästfritt mottog vår folktribun, har all världens reformatorer hos henne haft en tillflykt.

Hennes politiska parti är det samma som Sembats, Renaudels och Paul Boncour's. Painlevé och Herriot är gamla trogna vänner i hennes hem liksom en Kerensky en Milioukow. Ännu förra året frukosterade Anatole France där. —

Madame Ménard-Dorian förklarade sig in-

dignerad över de böcker som utkommit efter hans död av två hans sekreterare. Den ena heter Anatole France i tofflor, den andra Anatole France på hans egendom La Béchelleri.

Det är svårt att tänka sig att den gråhåriga dam jag har framför mig är 75 år, ännu mindre när man tänker på det arbete hon utför. Madame Ménard-Dorian tillhör inga välgörenhetsföreningar, ty hon önskar och hoppas att varje individ skall kunna försörja sig själv, men hon är vicepresident i den politiskt vägande sammanlutningen La Ligue de L'Hommes.

Av hennes stora bibliotek är en del ägnad socialistiska verk och hennes skrivrum är överfullt med dokument.

Bort går hon aldrig, endast på parlamentariska möten. Att hon är en varm fredsvän, är ju klart, och hon hoppas att kriget skall kunna utrotas liksom pest och kolera.

När samtalet gled över på hennes vänner Brantings, sade hon sig med vemod tänka på alla de angenäma och minnesvärda stunder de tillbringat tillsammans.

Då jag bjöd farväl sade hon:

»Ni vet att jag tar emot om söndagarna — i går hade jag samlat här i min salong 20 nationer.»

ANNA LEVERTIN.

Millidin-salva
är överläkare Gösta Lindströms berömda hud- och sårsalva, vilken bör brukas vid all vård av sår och ömtålig hud. Ingen salva överträffar Millidin. Prova i dag, och döml!

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer
Carl Peter
Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malm ö.

L I L L A N S K L Ä D N I N G

SMOCKEN ÄR ETT EVIGT LIKA MODERNT GARNITYR FÖR BARNKLÄDERNA.

DEN NÅGOT UTSLITNA SATSEN, att ingenting är nytt under solen, torde inte minst få sin tillämpning inom modets värld. Där som annorstädes går allt i krets, snäva fodral, så krinolinkjol, så snäva fodral igen, midjan uppe under armarna, nere strax över knäna och åter uppe under armarna. Man behöver endast ha en liten smula hum om dräktens historik för att i splitternya »cris» oupphörligt kunna avslöja gamla mer eller mindre maskerade bekanta.

Vad den vackra, nu så moderna smocken beträffar, har den uråldriga traditioner. Den är av anglosaxiskt ursprung, har under århundraden varit ett typiskt drag för den folkliga engelska klädedräkten och har spelat en så dominerande roll, att dess intressanta utvecklingshistoria lätt kan spåras i engelsk litteratur. Men inte är det något klander att den är gammal, tvärt om ha vi nog alla, vår nyhetstörst till trots, en viss mycket förståndig klockarkärlek för det välkända och beprövade, och det stycke kulturhistoria, som gömmer sig i smockens fina rynkor, förlämnar den endast ett ytterligare behag.

Särskilt på barnkläder är smock ett både dekorativt och praktiskt garnityr. Dess enda nackdel, den att dra mycket tyg (man får beräkna 2 1/2 gånger större bredd än annars), blir heller icke så kännbar, när det gäller kläder av så små mått.

Utförandet är, när man väl en gång lärt sig konsten, mycket enkelt. Den i n:o 1 avbildade smocksömmen, som på engelska efter sitt honungskakliknande utseende kallas »honeycomb-stitch» har på svenska fått det klingande namnet »diamantsöm» och är

Denna vecka letar grevinnan Marg. von Schwerin fram en gammal bekant i barngarderoben: smocken, som är ett alltid lika modernt garnityr för barnklädningarna och som icke är så svår att åstadkomma som man kanske först tror.

den enklaste formen av all smock. Den göres på följande sätt:

Man ritas lättast direkt på tyget ett mönster av jämt fördelade punkter. Avståndet mellan dessa bör lämpligen vara minst 1/2, högst 1 cm. Så drar man en rynktråd genom varje punktrad, drar tillsammans tyget till den önskade vidden och pressar med fingerborgsen ned de veck, som bildas. Diamantsmock sys från vänster till höger. Man trär upp tråden i den översta radens första punkt, tar ett styng genom den andra och

första punkten (i nu nämnd ordning) fäster tillsammans dem med ännu ett styng, går därpå ned till den andra punktraden, drar där på samma sätt ihop andra och tredje punkterna, går åter upp till översta raden, vilkens tredje och fjärde punkter nu i sin tur dragas ihop. Så ned till undre raden igen o. s. v. Förbindelstrådarna raderna emellan kunna efter behag få gå på avigan (fig. 1) eller på rätan (fig. 2) av tyget.

Diamantsömman är grunden till alla mera invecklade och besvärliga slag av smock.

Den första av dagens modeller, liksom den andra avsedd för 3—6-åringar, är garnerad med diamantsöm. Den nätta lilla klädningen kan göras i shantung med beige-färgat garn, i ljusa bomullstyger med vitt eller omvänt i vitt garn i någon ljus kulör. På en starkare färg är svart smock och en liten vit krage av god effekt. Man »smockar» på siden med silke, på bomull blir molinégarn, som är fullständigt tvättäkta, bäst. Till knäppningen tagas små pärlemorknappar, vilka placeras på ömse sidor om sprundet och knäppas med träsar av samma garn som smocken.

Modellen till den andra klädningen är utförd i röd yllemarocain med svart skärp och svarta ullgarnsbroderier (endast långa stjälkstyng) samt vit krage. Naturligtvis kan den bli lika trevlig i andra färger. Det mest praktiska materialet till krage är vitt piké. Vill man ha ett litet tunnare stoff, är Viktorialån att rekommendera och den, som är hemma i den ädla virkkonsten ger verket en liten extra touche, medelst en fint virkad pikå i kanten.

Iduns kvinnoklubb

sektion I har sin nästa sammankomst på den ordinarie klubbdagen torsdagen den 19 mars kl. 7,30 e. m. på Fenix. Ordf. i Sveriges Husmodersföreningars riksförbund, fru Agnes Ingelman håller föredrag om husmodersrörelsen och aktuella husmodersproblem.

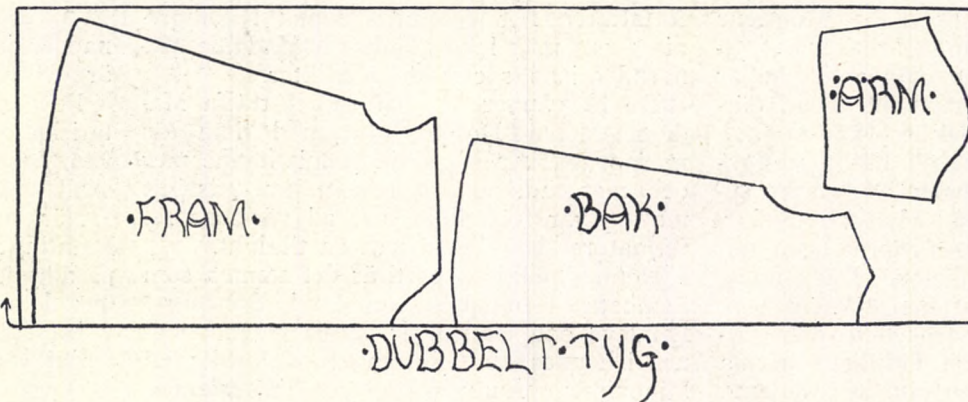
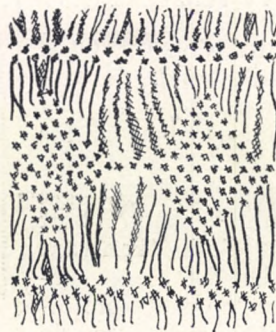
Modell I.

FIG. I.

FIG. II.

Modell II.

Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröst-karameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

Bästa medel

mot ekzem o. skrofler är LEDOLIN. Rekommenderas av framstående läkare. Finnes å alla apotek.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm.

Rt. 26 62

D E N F I N S K A P R I N S E S S A N

EN ÄTTLING TILL FRANZÉN OCH HENNES ROMANTISKA LIVSÖDE.

Ebba Lavonius som brud.

1841 blev en finländare Alexander Lavonius rysk generalkonsul i Stockholm. Det Lavoniska hemmet här var mycket uppmärksammat och eftersökt ej minst tack vare den unga hustru Rosinas skönhet och behag. Dotterdotter till skalden och biskopen Franzén hade hon en osedvanlig färging.

Bernhard von Beskow sjöng hennes lov, och O. J. Södermark målade hennes porträtt, ett av hans vackraste arbeten, säger Fredrika Bremer.

Efter att i mera än ett kvarts sekel ha bott i Stockholm blev generalkonsul Lavonius 1849 utnämnd till guvernör (landshövding) i Uleåborgs län, och familjen fick

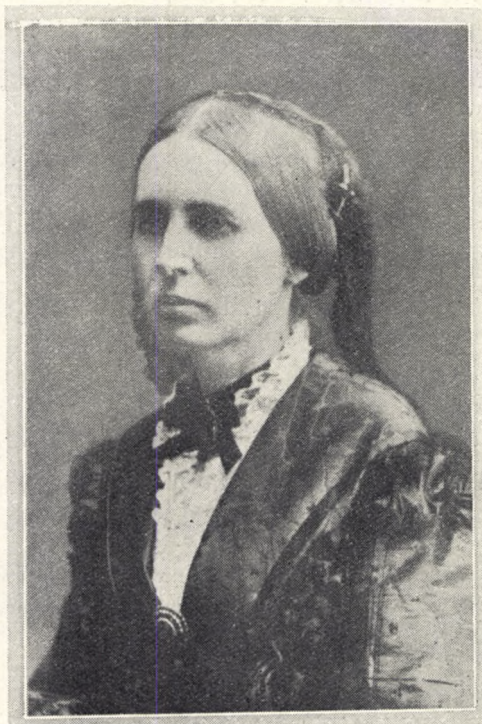
Om en dotter av Finland som till följd av sin skönhet och sitt älskvärda behag vann en tysk furstes kärlek berättar denna lilla biografi på en 75-årsdag.

nu utbyta det livliga och glada Stockholm mot den lilla residensstaden uppe vid Bottniska vikens nordliga ända.

Här föddes 1850 dottern Ebba, och här tillbringade hon i ett hem, som avgudades av hela staden, det första decenniet av sitt liv. Om den popularitet guvernörsfamiljen och främst den vackra och hjärtegod guvernörskan åtnjöto där uppe i norr vittnar det faktum att, då Lavonius 1862 tog avsked och familjen flyttade från Uleåborg, »följde hela staden på väg en mil över heden för att så länge som möjligt uppfånga en skynt av den älskade guvernörskans vackra och ädla drag med det vänliga leendet».

Ären gingo, men Ebba höll friarna på avstånd, avslög alla giftermålsanbud, gick ganska kall och stolt och framför allt skön genom åren. Modern, på äldre dagar alltmera drottninglik, och hon residerade tillsammans, gjorde resor, och så finna vi dem under en vårsejour i Wiesbaden år 1889.

Bland övriga gäster å den mondäna och av patienter från »hela världen» frekventerade bad- och kurorten märktes en tysk furste, en »Durchlaucht» av den förnämsta kategorien: prins Albrecht von Solms Braunsfels. Han var 48 år gammal, hade rang av kapten i tyska kavalleriet och hade tagit del i fransk-tyska kriget. Traditionen visste berätta om en illvillig fransk kula, som skadat hans ena knä — han rörde sig, om ock med en viss svårighet, gående i rum, men ute begagnade han sig i regel av en liten rullstolliknande vagn för att komma

Prinsessan Ebba Solms Braunsfels.

fram. Ett förfinat, i hög grad distinguerat yttre drog allas blickar till den noble prinsen, hans blickar gled likgiltigt över de oändliga skarorna av främmande kurgäster — ända till dess att de med intresse och tjusning stannade och fixerades vid den då 39-åriga underbart vackra, till figuren nästan imponerande »prinsessan av Ultima Thule»: Ebba Lavonius.

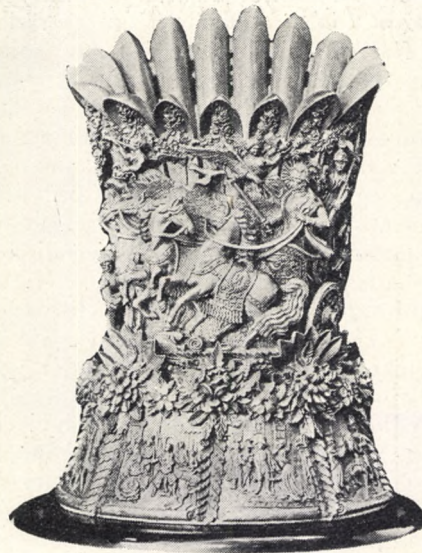
De två blevo bekanta, och så en vacker dag friade prins Albrecht till »prinsessan» Ebba — och fick ja. Men för alla framstodo vanskligheterna av giftermålsplanens förverkligande. Det var ju fråga om en mess-

(Forts. sid. 341.)

“JUNGFURU ISBERG” – DÖDERHULTARNAS FÖREGÅNGERSKA

MED ANLEDNING AV ATT 50 år förflutit sedan konstnärinnan Sofia Isbergs död har Motala museiförening beslutat att under tiden 21—31 maj 1925 anordna en minnesutställning av hennes arbeten.

Sofia Isberg var utgången från ett fattigt hantverkarhem. Fadern, sockenskräddare och svarvare, flyttade 1840 till Motala som då var köping. Familjen levde under mycket torftiga förhållanden och Sofi var en fullständigt självlärd konstnärinna som aldrig kom i tillfälle att idka studier under konstnärlig sakkunnig ledning. Detta oaktat skapade hon — ledd av sin rika fantasi och tack vare sin enastående konstskicklighet — utsökta alster i träskulptur, såsom urnor, vaser, dosor, pipshuvuden och dryckeskannor samt i elfenben

Två urnor i träskulptur av Sofia Isberg.

miniaturer i form av broscher, askar o. d.

Sofi var mycket originell och otillgänglig som människa, levde tillbakadraget i sin lilla stuga med trädgård omkring, likt en kvinnlig motsvarighet till vår tids småländska »Döderhultare». I en av stugans kammare hade hon sin »atelier», där hon träget arbetade och ytterst sällan släppte in några besökande. Helst ville hon kallas »jungfru Isberg».

Hon dog 1875 vid 56 års ålder.

Å hennes gravvård på Motala kyrkogård finnes följande inskrift:

Med blomsterprakt
i hårda trädet
hon täljde fädernas öden.
Konstens mål, anat i livet
hon nådde först i döden.

(Forts. sid. 342.)

Hotell Anglais' intima och eleganta Festvåning
rekommenderas för familjefester etc.
Stockholm

D Ä R S K A L D E M I N N E N L E V A

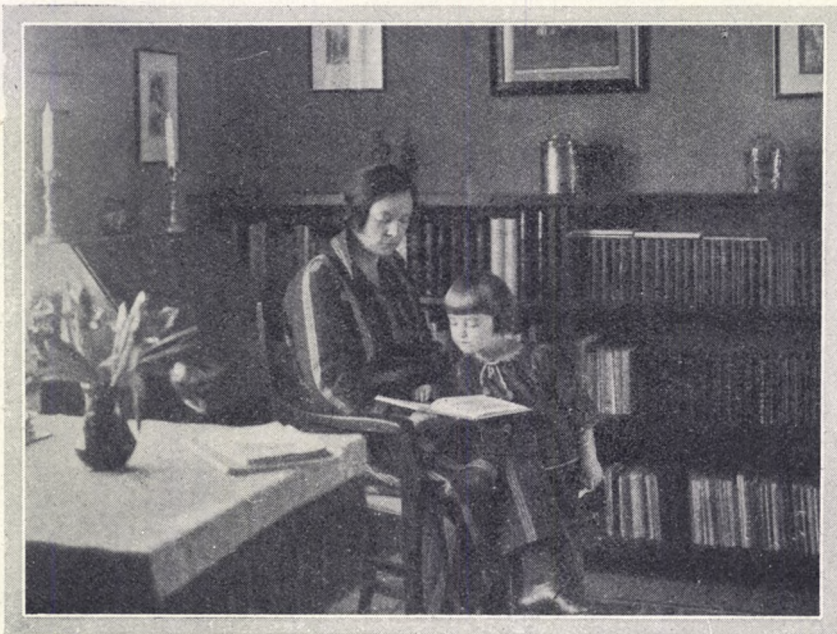
ETT BESÖK I FRU OLGA DAN-ANDERSSONS TREVNA HEM.

I BLÖTBERGETS LILLA samhälle ett par stationshall från Ludvika ligger en nyss färdigbyggd folk- och småskola. Här har skalden Dan Anderssons änka, fru Olga Dan-Andersson sitt hem. Här fortsätter hon det arbete, hon valt till sitt kall, innan hon ännu helt ung mött diktaren och knutit sitt öde vid hans, och som hon för övrigt inte heller lämnade som gift.

Hemkänsla och stilla ro präglar detta enkla, med säker smak inredda hem. Bokhyllornas rika skatter av svensk och utländsk litteratur — från upnishaderna och Bhagavad Gita, som voro honom kärare än all annan lektyr, till Bröderna Karamasov och Fleur du mal, lutan, som nu ligger stum, träsnitten och tavlor — gåvor från konstnärsvännerna Bernhard och Åberg

— tala sitt tysta språk om den geniale, i förtid borttryckte diktaren.

Allt tycks här leva vidare kring hans minne. »Mina böcker och mina minnen, det är näst Monika, min lilla flicka, mitt bästa och så gott som enda sällskap», säger fru Olga Dan-Andersson, men de äro också nog att fylla all den tid, jag får över från mitt arbete. Hushållet tar ju också sin tid och intresserar mig mycket, även om jag inte sköter det så uteslutande själv

Fru Olga Dan-Andersson med sin dotter i deras hem.

Skalden Dan Andersson har efter sin bortgång med varje år blivit mer och mer erkänd och uppburen. Hans änka, som med sin lilla dotter ha sitt hem i Blötberget, berättar här några minnen från sitt korta men lyckliga äktenskap.

nu som jag gjorde, medan min man levde. Han beundrade gärna mina små talanger i den vägen. »Mat kan du väl ändå inte laga», frågade han en gång i början av

vår bekantskap. Vi hade då redan talat om de stora djupa livsfrågorna — det började vi med ganska snart — och kort därpå fick jag ett brev, där han uttryckte sin glädje att ha träffat »en människa», som han brukade säga. En människa, som förstod honom. Och när vi hunnit så långt, var det bara att räkna ut, hur vi skulle få det att gå ihop på min lärarinnelön och hans honorar från förläggare och tidningar. Han hade en stark ansvarskänsla och ville inte bilda ett hem utan att veta det tryggt och säkert, hur mycket han än längtade efter ett sådant. Med små pretentioner och god vilja gick det emellertid. Möbler köpte vi för honoraret för »De tre hemlösa», den romanen blev hörnstenen till vårt bo. Och vi be-

hövde ingenting sakna.

Så stora ekonomiska svårigheter, som en del folk föreställer sig, hade Dan egentligen aldrig haft — fadern var ju skollärare och hade som sådan sin säkra bärning, även om det ibland kunde te sig bekymmersamt med de sjukliga bröderna. Den som stod honom närmast i familjen var systemen, en utomordentligt begåvad flicka, som han gjorde allt för att hjälpa fram. Hon är nu (Forts. sid. 342.)

IDUNS SÄLLSKAPSRESA TILL PARIS, SCHWEIZ OCH ITALIEN

VILKA SEVÄRDHETER FÄRDEN ERBJUDER.

IDUNS SÄLLSKAPSRESA TILL Paris och Schweiz är tillkommen i avsikt att låta tidningens läsare och läsare för billigt pris företaga en utlandsresa, omfattande några av Europas vackraste platser, där tusentals turister från alla världens kanter samlas för att stiffta bekantskap med eller återuppliva minnet av de oförlämligt praktfulla naturscenerier, som överallt möta och tjusa ögat.

Iduns Sällskapsresa är vidare ämnad att bli en minnesrik semestervila i det schweiziska alplandet, med dess härliga, milda och hälsobringande klimat, en semestervila på platser med evig snö på bergsjättarnas toppar, med blommor och grönska badande i sol eller avseglade i landets hänförande vackra sjöar.

Men Iduns Sällskapsresa skall icke endast ge vila, utan även nytta och nöje.

Det är helt naturligt att första målet för resan som anträdades den 7 juni från Trälleborg blir världsmetropolen Paris, som i sommar speciellt lockar med den stora Internationella Konst-Industriutställningen, i vilken Sverige deltar med en egen avdelning. Uppehållet i världsstaden är beräknat till 5 dagar, vilket är tillräckligt för att få en ganska god översikt över staden och de flesta av dess sevärdheter. Liksom Industriutställningen, Versailles och Louvre-

museet skola bli föremål för besök, skola vi ej heller underlåta att göra en påhälsning i något av de förnämsta magasinerna. Resenärerna skola, kort sagt, på bästa sätt utnyttja tiden, utan att dock allt för mycket anstränga sina krafter.

Den 15 juni anträdades så resan från Paris till Lausanne, som utgör knutpunkten för icke mindre än sju järnvägslinjer, med vilka man kan företaga längre eller kortare utflykter till ett flertal vackra platser. I Lausanne rastar man 3 dagar (16—18 juni), varunder utflykter företagas till bl. a. Genève, St Cergue och Montreux-Evian, alla allt för berömda för att behöva närmare beskrivas. Härifrån går färden med Simplonbanan till Lugano, där resenärerna uppehålla sig den 20, 21 och 22 juni.

Lugano erbjuder som man vet en hänförande tavla av det sydlandska landskapets ojämförliga skönhet. Härifrån företagas utflykter till Monte San Salvatore, Milano och Isola Bella (Borromeiska öarna). Den 23:de går det vidare över Gotthardpasset till Brunnen, allmänt ansedd som en av de vid Vierwaldstättersjön vackrast belägna platserna. Dess natur är så imponerande i sin rika omväxling, att den mer än väl förtjänar sitt anseende. I allmänhet brukar man i Brunnen endast stanna några timmar, men vi ha ändå anslagit två dagar

för vistelsen där, dels för att få tillfälle att vila ut före den förestående hemresan och dels för en utflykt till Rigi (1800 mtr ö. h.) och en båtfärd till Luzern. Den 25 juni sker avresan över Zürich till München, där en dags uppehåll göres i och för en utflykt till slottet Nymphenburg och stadens beseende.

Från München går det vidare den 26:te med nattåg (sovvagn) till Berlin Anh. Bhf, med ankomst dit den 27 på morgonen. Ett par timmar därefter avgår från Stettiner Bhf det tåg, som vid halv 9-tiden samma dags e. m. återbördar resenärerna till fosterjorden, närmare bestämt Trälleborg.

Det är ej för mycket sagt att deltagarna skola glömma denna resa, vilken reseledningen skall bemöda sig om att göra till en angenäm, minnesrik upplevelse.

Idun uppmanar därför sina läsare att taga detta tillfälle i akt och anmäla sig till deltagande.

Anmälningar, som skola vara åtföljda av Kr. 50:— i handpenning, adresseras till Idun, Sällskapsresan. Dessa anmälningar bli icke bindande, om de återtagas senast den 31 maj. Priset för den tre veckor långa färden är 675 kronor i vilken summa alla utgifter för vivre, hotell, m. m. äro inbegripna.

En välgörande karamell,
utmärkt mot hosta och heshet, och därtill en godsak för
stora och små är NISSENS BRÖSTKARAMELLER

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

BISKOPSGÅRDEN I VÄSTERÅS

HEMMA HOS BISKOP EINAR BILLING.

Biskopsgården mitt emot Domkyrkan.

Biskopen och biskopinnan i stora salongen.

VÄSTRA AROS HAR ÄNNU KVAR några förnämliga och intressanta hus och gatupartier. Allmänt bekant är Slottet, grundat av Västerås' förste biskop: St Ilianus. Att det under medeltiden skiftade ägare med snabb fart, därför borga namnen Jösse Eriksson, Engelbrekt, Nils Sture, Didrik Slagheck. Gamla röda hus synas ännu kring Svartån. Men mest koncentrerad verkar den gamla Arosstämningen i den treklång som bildas av domkyrkan med sin nyligen resta Rudbecksstaty, konsistoriehuset och biskopsgården.

Blott en blick på bilden visar biskopshusets gamla resning. Intrycket förstärkes när man träder in genom portalen till vestibul och trappuppgångar med perspektiv av smala gångar och tjocka murar. En aning härom ger det lilla stilfulla huskapellet på nedra botten. Det är en vacker illustration till kravet på »hemmets altare» och stilla andakt.

Biskopshuset blev redan under biskop N. Lövgrens tid restaurerat och själva våningen ger ett komplex av stora, vackra rum, där Västeråsstiftets talrika prästerskap synes ha gott utrymme, när biskopsparet ger en mottagning eller fest.

Vår bild visar salongen, där den nuv.

Ett besök i Västerås' gamla vackra biskopsgård, där biskop Einar Billing och hans maka uppehålla gamla kära hemtraditioner, får läsaren här göra.

biskopen, d:r Einar Billing sitter i soffan. Vid hans sida biskopinnan, fru Gerda Billing, född Lundquist, dotter till professorn i mekanik i Uppsala A. Lundquist. En son, Gunnar Billing, är ung student och studerar fysik och matematik i den uppsvenska lärdomsstaden.

Sällan torde det vara någon prästman förunnat att återkomma som biskop till sitt barndomshem, men så är fallet med biskop Einar Billing, som för ett par år sedan i denna egenskap fick vända tillbaka till sitt gamla föräldrahem, där en gång hans far, den nyligen hänsovne gamle Lundabiskopen Gottfrid Billing residerat.

Över soffan, där det biskopliga paret tagit plats, hänger bilden av biskopens morfar, biskop Ebbe Gustaf Bring, i Linköping.

Namnen Billing och Bring ha under senare tider gjort rika och vackra insatser i våra kyrkliga hävder och den nuvarande

Västerås-biskopen torde i sin personlighet förena omiskänliga drag såväl från det kraftfulla Billingska kynnet som från det vekare, mera kontemplativa psyke, som utmärkte biskop Brings sällsynt nobla person.

Liksom alltid, företedde det senaste biskopsvalet i Västerås en tävlan mellan olika namn. Vad som i hög grad bidrog att låta det Billingska namnet gå segrande ur tävlingskampen, var den starka och varma insats biskop Billing som Uppsalaprofessor gjort i en nationell rörelse som blivit kallad den unglyrkliga. Den begynte med ett »korståg» av unga studenter, som drogo ut i bygderna med en hänförd uppmaning till förnyelse av den gamla folkkyrkan på urgammal nationell grund. Nytt vin i nya läglar! var dess lösen. Denna kyrkotanke och den livsrörelse som burit den har hittills otvivelaktigt avsat sig i ett varmt pulserande kyrkoliv ej minst i de Bergslags- och Dalabyggder med egenartad fosterländsk odling, som utgör Västerås stift.

En intelligent och framsynt målsman har denna dubbla kyrko- och kultur tanke, liksom alla strävanden i den andliga odlingens tjänst, i biskop Einar Billing.

KLERK.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Sent omsider har det nått mina öron, att man i Sverige ämnar resa ett monument över vänskapen med Tyskland under kriget.

Häpen frågar jag mig: vilket skäl har man härtill? För det första voro vi ju under kriget delade i två läger, av vilka ententevännerna säkert fått majoritet, om en folkomröstning företagits. Entente- eller tyskvän var en ständig stridsfråga, som man väl nu skulle vara glad att alldeles ha bragt ur världen.

För det andra — har inte Tyskland själv alltför stora ekonomiska svårigheter att kämpa med för att tillåta sig den eleganta gesten att resa monument i ett främmande land? Kunde inte medlen härtill användas att lindra nöden i det egna landet?

För det tredje — vore det inte bäst att nu

i fredsviljans tecken söka glömma tvisten om vilka utländska makter vi hedra eller icke hedra med våra sympatier, och istället efter gammal vacker svensk tradition med samma rättvisa, vänlighet och förståelse söka uppskatta var och en? Det vore åtminstone det lyckligaste för oss i främmande land bosatta svenskar.

Svenska i Kapstaden.

Vad kan man använda lästa tidskrifter till?

Härom året, då jag flyttade in i en villa, funnos där flera årgångar tidskrifter, som jag med glädje genomläste. Samtidigt fick jag se ett upprop i en tidning från ett vilohem för mödrar, som önskade några gamla årgångar, och dit gingo nu en del av det samlade förrådet. Men resten finns ännu kvar.

Vem behöver och vill ha förströelseläsning av denna art? Vem vill ställa sig i spetsen för en insamling till förmån för dem, som icke få en tidskrift av färskt datum och därför gärna läsa en förut läst. Vem vill taga emot adresser på ensamma, isolerade gamla, sjuka och sängliggande och genom tidningar eller telefonpåringningar påminna dem, som äga gamla, läsvärda tidskrifter, att sända dem till de uppgivna adresserna? Besväret och kostnaden är ringa jämfört med den glädje, mottagarna skola känna över att få något roligt att läsa och något vackert att se på. Är det icke bra synd att ha mycket fin lektyr liggande i sina gömmor, medan många som ej ha råd, hungra efter att ha något att läsa. Men var finna dem, som vilja offra litet av sin bekvämlighet. För att inte nämna kostnaden för frakten 5 kg. på posten, som är kr. 1,40!

Signel Berm.

Äkta Spets- & Sidendépôt
STUREGATAN 6"

Tel. 77436.

HISS.

Norr 19700.

Damer! Brodera Eder strandkofta, jumper eller klädning själv i det moderna korstygnsbroderiet till en bråkdel av priset för färdiga.
Jumpersilke i alla färger. Stramalj, garner, silke, mönsterböcker.

DET VAR INTET TVIVEL OM DEN saken. Med sina 44 år på nacken, sin dubbelhaka, sitt stora runda huvud och sin lutande hållning var professor Rudegren allvarligt kär. Och i vem? I Mona Linde, en fränksild ung fru, som halva staden svärmat eller svärmade för.

Denna unga dam hade varit vid Operan, innan hon gifte sig och ämnade sig kanske dit igen, såvida hon icke bönhörde någon av sina beundrare och ingick ett nytt äktenskap. Men med vem? Med professor Jarl Rudegren? Varför inte? Han kände sitt värde och visste, att han var lika hemma i sina stycken, som han kunde förefalla bortbytt. Vidare hade han pengar och det inte lite ändå, vilket ju alltid är att ta i betraktande i giftermålsfrågor, när det gäller en mycket bortskämd ung dam icke minst.

Ännu hade den lärde icke friat annat än i sina tankar, men där gjorde han det i mer eller mindre lyckade vändningar från morgon till kväll. Och den dagen — det var en strålande vårdag i den knoppande april — hade han ett etui med ett litet hängsmycke i sin ficka och ett stort paket i handen, då han släpptes in i fru Lindes förmak.

Där fick han sitta en stund och vänta. Ty den fränksilda höll just på att äta frukost med sin lilla flicka, som fyllde tre år den dagen. Professorn hade kommit för att gratulera, och i det stora paketet var en Noaks ark med en massa djur och hela familjen Noak, trodde han. Han hade inte sett så noga efter, ty alla hans tankar kretsade kring hängsmycket, som han — efter någon tvekan — bestämt sig för i stället för att välja en förlovningsring.

Att fiska upp en sådan ur bröstfickan skulle väl varit vanvett. Han hade minst ett halvt dussin medtävlare, yngre och framför allt vackrare än han. Men när han såg sig i en spegel — det fanns tre stycken dylika i förmaket hos fru Mona — tyckte han själv, att han kunde varit oävnare. Ty han hade spjuvern i ögat, sitt klipska professorsöga, som kommit mer än en examenskandidat att darra.

Då dörren till den inre våningen gled upp och ställets värdinna steg över tröskeln, kände han sig dock som den enfaldigaste bland dödliga. Idiotisk helt enkelt. Han räckte henne nämligen paketet med Noaks ark och framstammade ett halvhögt: »Var så god»...

Fru Mona skrattade honom mitt upp i ansiktet. Men vad skall man göra annat än skratta, när man har en sådan mun, sådana tänder och sådana ögon — kattögon i grönt och guld med ett fyrverkeri av gnistor?

Professorn hade aldrig sett en skrattande katt, eljest var likheten fullständig mellan detta djur och den kvinna han tillbad, tyckte han. Samma form på anletet — visst ha väl kattor ett anlete? — samma fuktiga blick, samma smidighet, tänkte han, om det hugskott, som for genom hans hjärna, hade något med tankar att skaffa.

En historia om den farliga leken, som här icke blev allvar, därför att förnuftet segrade hos den lärda professorn. Han hade blivit kär i stadens omsvärmade unga fränksilda fru, men hennes dotter med mammans kattögon räddade honom från lekens allvar.

Han var bedrövligt, förintande kär. Han förde hennes hand till sina läppar och mumlade något om att han inte fått en blund i sina ögon på natten av svartsjuka. Men det var väl intet nytt för henne? Han hade gått omkring med krossat hjärta de sista fyra åren, det vill säga ända sedan den unga frun gifte sig.

— Verkligen? log hon och tog omslags-papperet av Noaks ark.

Han suckade. Han var inte den ende. Det fanns andra olyckliga.

Fru Mona sköt ut de mjuka läpparna. — Åh, muttrade hon, unga spolingar!

— Unga spolingar och äldre också, gentog han. Det var stor manspillan i lägret.

— Ack, utbrast hon med en gnista i sin fuktigt tindrande blick, det var ju bara på lek.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Jesus sade: Kom och följ Mig.

Matteus Ev. 19: 21.

Böjen edra öron hit och kommen till Mig, hören, så får eder själ leva. Esaias 55: 3.

Jag vill lära dig och undervisa dig, om den väg du skall vandra; Jag vill giva dig råd och låta mitt öga vaka över dig. Psalm 32: 8.

Hela dagen har Jag uträckt mina händer till ett gensträvt folk, som vandrar på den väg, som icke är god, i det att de följa sina egna tankar. Jesaja 65: 2.

Du kom dem till mötes, som övade rättfärdighet med fröjd, dem som på dina vägar tänkt på dig. Jesaja 64: 5.

Den, som sitter under den Högstes beskärm och vilar under den Allsmäktiges skugga, han säger: I Herren har jag min tillflykt och min borg, min Gud, på vilken jag förtröstar.

Psalm 91: 1.

Herren är min herde, mig skall intet fattas.

Psalm 23: 1.

Professorn betraktade henne med en ömhet, som förvandlade hans stora, feta ansikte och gjorde det nästan vackert. — En farlig lek, Mona, mumlade han. Om jag bad er lägga er lilla hand i min, ville jag göra det full av förtroende.

Hon lyfte sina skinande ögon: — Det har alltid varit min dröm att möta förtroende hos dem jag håller av, sade hon.

— Dem ni håller av? Är det många, Mona?

— Det är det visst inte, fnyste hon. För mig ä' de flesta herrar bara luft.

— Till och med när de falla till era fötter?

— Ja, då kunde jag ibland ha lust att trampa på dem, sade hon. Sätta tåspetsen på deras nacke och klämma till ett tag. Jag tycker de flesta ä' så dumma.

— Till och med de som ä' kära i er? sporde han med underlig skumhet i sin stämma.

— Då bli de ju bara roligare, smålog hon med en förtjusande sprittning över de mjuka läpparna och sprang bort till salsdörren. Innanför tröskeln mötte hon sin flicka och räckte lillan Noaks ark och började plocka upp djuren åt henne och ställa dem på mattan.

— Se, sötunge, allt detta får du av farbror! utbrast hon.

Farbror stod betagen. Ungen fick niga och säga tack. Men i nästa sekund vände hon sig om, satte sin lilla fot på ett får, knäckte de fyra benen, lät höra ett litet skratt och knäckte ett annat djur, två andra, tre stycken, fyra, fem, en hel rad av fyrfotingar i tur och ordning. Professorn räknade dem inte längre, han bara såg från arkens boskap till den lilla treåringen, som krossat fårahjorden. Barnet hade en förtjusande, fuktig liten mun och ett par skimrande kattögon, moderns ögon... Var han galen, han, professor Rudegren, som tänkt fria till denna kvinna?

I ett ögonblick av vanvettig inbillning tyckte han sig se sig själv ligga krossad bland fåren och getterna på mattan. Och han lyfte handen till sin västficka och rörde vid någonting hårt. Det var etuiet. Hängsmycket fick ligga där det låg, tills han kom hem åtminstone, och han betraktade mor och dotter med en lång blick.

— Det där gjorde lillan bara på lek, skrattade fru Mona. Min unge är annars så förtjust i djur...

— Jaså, är hon det? undrade professorn. Var och en har sitt sätt att visa sin förtjusning... Hon är lovande, den här lilla... Han klappade flickebarnet på axlarna, klippte till med ögonlocken och hostade litet. Det tycktes honom att han vaknat ur en förtrollning, och med ens sköt han tösen ifrån sig. Han var botad för sin galenskap, och när han tog avsked och gick ned för trapporna, visste han att han aldrig skulle anförtro sig och sin framtid åt det barnets mor...

Vetenskapliga fabrikationsmetoder och
Kooperativ distribution göra K. F:s
margarin till en delikat och billig vara.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

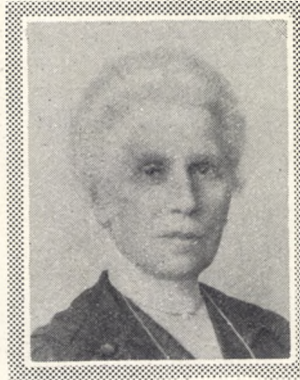
SELMA SÖDERBERG.
F. Gripenberg, Stockholm. Änka efter grosshandlaren J. A. Söderberg.
70 år den 12 mars.

FRÉDRIQUE STÉEN-HOFF.
F. Brunberg, Stockholm. Maka till civilingenjören Kristian Stéenhoff.
70 år den 17 mars.

CAROLINE von LIEWEN.
F. Stillström, Hälsingborg. Änka efter skeppsredaren, frih. Christian von Liewen.
70 år den 18 mars.

ELLEN KRUSE.
Fröken, Stockholm. F. d. föreståndarinna för Brummer-ska skolan.
65 år den 16 mars.

HILMA PETERSSON.
Fru. F. Kjell, Stockholm. Ordfr. i Stockholms Modehandlareförening. Innehaf firma H. Kjell.
60 år den 12 mars.

ALMA BORG.
F. Hult, Stockholm. Maka till v. häradsförordningen Oskar Borg.
60 år den 13 mars.

VALBORG UGGLA.
F. Ternstedt, Bottnaryd. Maka till kyrkoherden i Bottnaryd, Hj. T. Ugglå.
60 år den 16 mars.

AUGUSTA HEDVALL.
F. Carlsson, Malung. Maka till kontraktsprosten, kyrkoherden i Malung, Erik Hedvall.
60 år den 17 mars.

GERDA REUTERSKIÖLD.
F. Odenius, Uppsala. Maka till professorn, led. av riksd. 1: sta kammare, C. A. Reuterskiöld.
55 år den 14 mars.

LILY SÖDERBERG.
F. frih. Kruuse, Enköping. Maka till rådmannen och magistratssekr. G. Söderberg.
55 år den 18 mars.

MARIA WESTRUP.
F. Hedenbergh, Limhamn. Änka efter direktören Carl G. Westrup.
50 år den 14 mars.

MARIA GELLERSTEDT.
F. Nordqvist, Stockholm. Maka till civilingenjören Nils Gellerstedt.
50 år den 18 mars.

GERDA ZANDER.
F. Fröding, Stockholm. Maka till civilingenjören Henrik Zander.
50 år den 18 mars.

ANNA HALL †.
Fröken, Alingsås. F. d. språklärarinna vid Mathilda Halls skola i Göteborg.
* 1838, † den 27 februari.

ANNA HALLÉN †.
F. Lang, Djursholm. Maka till överingenjören Carl Hallén.
* 1852, † den 26 februari.

ALMA NYLÉN †.
F. Nylén, Stockholm. Änka efter grosshandlaren Alfred Nylén.
* 1854, † den 12 februari.

HILDA KJELLBERG †.
F. Wetterqvist, Djursholm. Änka efter överstelöjtnanten J. A. Kjellberg.
* 1855, † den 13 februari.

ANNA MUNCK †.
Fröken, Borås. F. d. husmoder vid Uppsala hospital och vid Blindinstitutet i Tomte-boda.
* 1856, † den 17 januari.

ERIKA CANELL †.
F. Janson, Koppom, Ämot. Maka till bruksägaren Fr. Canell.
* 1856, † den 23 februari.

VERA BÄRNHEIM †.
F. Dahlin, Hälsingborg. Maka till patron Per N:son Bärnheim. Led. av stadsfullm. m. m.
* 1880, † den 19 februari.

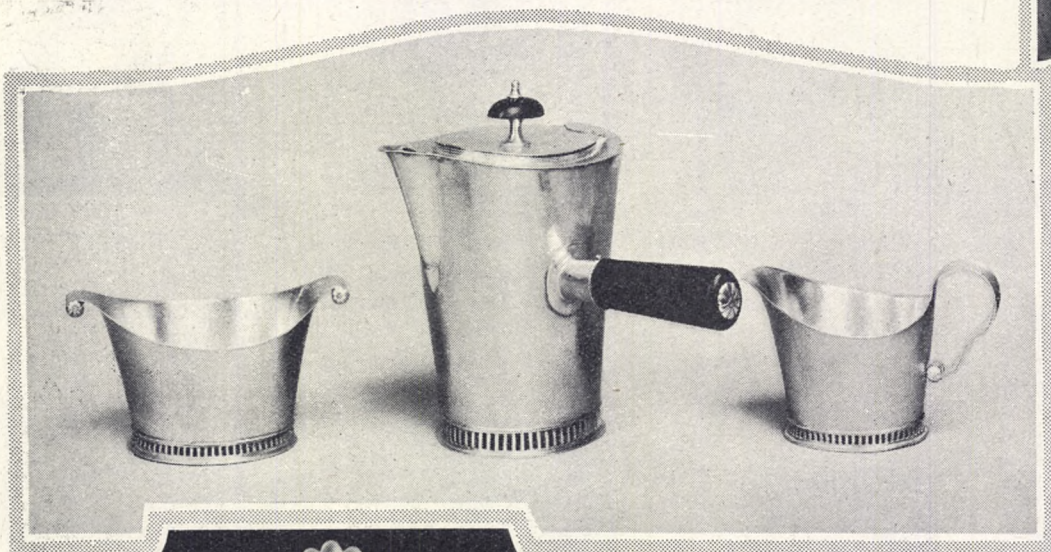
Degen jäser bättre,

bakverket blir av jämnare, porösare sammansättning och smaken blir den utsökt delikata, som ovillkorligen frapperar alla då Ni använder

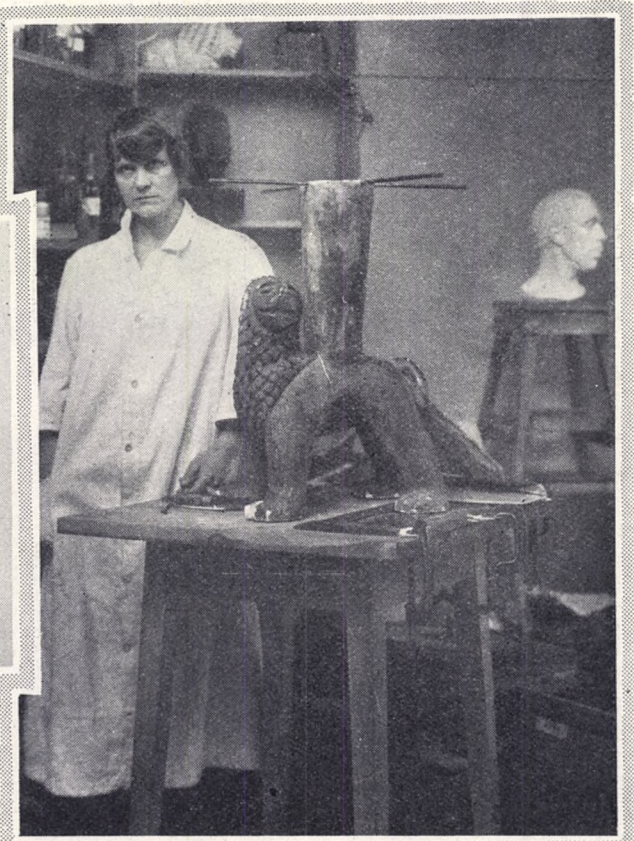
RUMFORD
— hälsosamma — Bakpulver

SVENSKT ATT SE I PARIS

Den stora konstindustriutställningen i Paris, där även Sverige skall låta representera sig, står nu för dörren. I dagarna ha de svenska utställningsföremålen avsänts till Seinestaden och några glimtar av den representativa kollektionen ses i dessa bilder.

Vårt vackra handhamrade silver får en representativ företrädare i konstnären Jacob Ångman, som bl. a. utställer denna kaffeservis.

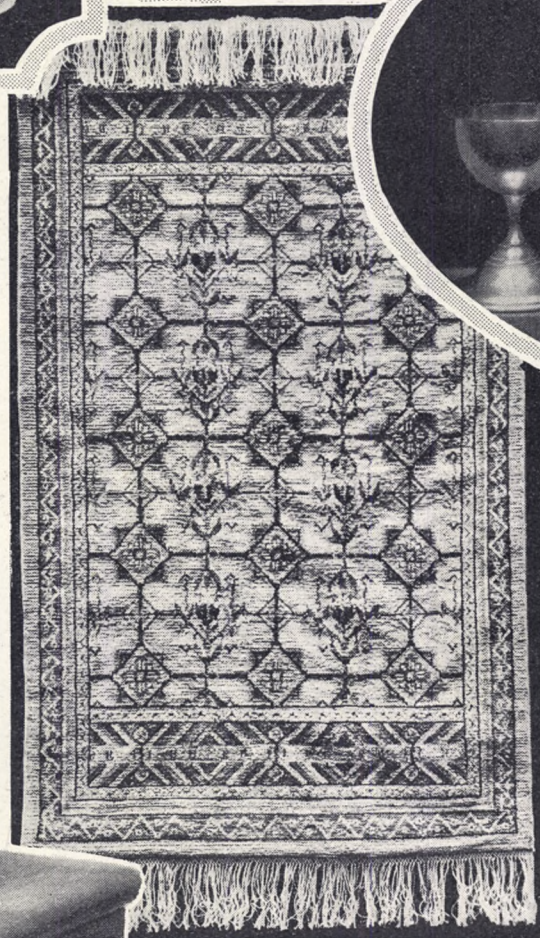
Konstnärinnan fru Anna Petrus har varit i strängt arbete för Parisutställningen, där hon förutom en egen monter har gjort skulpturer för dekorerings av en hel sal. Här ses hon i arbete med den skulpterade foten till ett bord, som skall utställas.

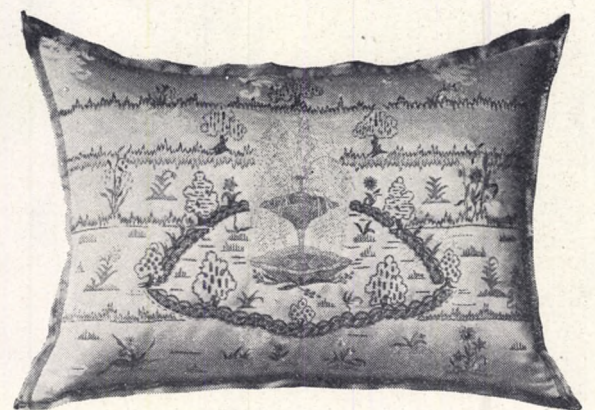
Artisten Gate har för Orrefors komponerat en ny skål, som jämte en rad äldre och nya Orreforsglas skickas till Paris.

Fransmännen få säkert anledning att beundrande stanna inför fröken Estrid Erikssons vackra tennsaker.

"Livets träd" heter en utmärkt vacker flossamatta, som av fröken Märtha Gahn i Svensk Hemslojd komponerats för Parisutställningen.

En kudde på blekt rosa siden med det läckraste broderi i grönt, blått, silver och pärlor är ett av S:ta Birgittaskolans bidrag till Parisutställningen.

Arkitekt David Blomberg sänder en mycket exklusiv biblioteksmöbel i mahogny och målat skinn till Paris — vilstolen här ger ett ganska gott begrepp om möbelns stil.

SIN EGEN HUSHÅLLERSKA

HUR NÅGRA BEKANTA YRKESKVINNOR
LAGA SIN EGEN MAT.

Julia Håkansson tar sig charmant ut som vanligt, även när hon är i färd med matlagningen.

Dr Alma Söderhjelm skriver inte bara lärda böcker utan sätter ofta på sig ett förkläde och är huslig både som kokerska och värdinna.

Fru Else Kleen har inrett sin lilla kokvrå med en praktisk och trevlig hylla som dominerande möbel i en f. d. alkov.

Skulptrisen Gerda Sprinchorn är en duktig kokerska i sin kokvrå, som förut varit garderob.

Ett laboratorium, men här experimenterar dr Naima Sahlbom ut sina flesta nya och utsökta maträtter.

»DET BLIR BESTÄMT FRAMTIDENS ideal detta att var och en är sin egen hushållerska. Ja, det går nog inte i stora hem och kanske inte utan tillfällig hjälp en och annan gång i de små heller, men jag menar i allmänt vardagslag. Själv trivs jag utmärkt med att sköta mitt hushåll ensam och jag har en känsla av att tillvaron blir liksom värdigare och helare på det här sättet.»

Gwen alias fru Else Kleen säger detta liksom hon skrivit det förut i sin bok av fru Hein. En för sjuka samveten och bekväma själar odräglig men mycket nyttig bok om hur fru Hein kom att sköta och sköter sitt hushåll utan hembiträde. Nå, det är inte så märkvärdigt, fru Hein är inte ensam om att gå i land med den uppgiften nu för tiden. Men när man får veta att fru Hein är Gwen, den strängt arbetande journalisten, kommer det märkvärdiga, som man har lite svårt att fatta. Mellan skrivierna och därmed förknippade studier och redaktionsjakt lagar fru Kleen sin mat, sköter om sitt vackra hem med den lilla kokvrån, avbalkad från salongen i en f. d. alkov, och syr sina kläder själv.

Exemplet fru Kleen manar till att söka

Vid ett inbjudande kaffebord har fröken Elisabeth Thormans huslighet fångats av kameramannen.

Långja

TVÅL
SKYDDAR, RENAR
OCH BEVARAR HYN

DENNA TVÅL
innehåller ingredienser,
som sedan långa tider va-
rit kända som utmärkta
hudmedel.

GAHNS
KUNGL. HOVLEV.
UPSALA

*Styrka
och Stil*

Sahlins
Goss- och Flickkläder

för alla åldrar.

Vårens nyheter
hos ensamförsäljarna på alla större
platser samt

SAHLINS **SAHLINS**
GÖTEBORG MALMÖ

Sanokapslar

äro för nervöst disponerade och svaga personer ett verkligt livselixir, som på kort tid återupp-
rättar nervsystemet, alstrar energi, hälsa och lev-
nadsmod. Undanröjer överansträngningar, miss-
mod och sömnlöshet. För kroppsligt svaga,
liksom för alla personer i övergångsåren medför
intagandet av 1 Sanokapsel dagligen de mest
angenäma och välgörande, bestående verkningar.
Anbefallas av läkare. Finnas å alla apotek och
kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

Försök en SANOKUR!
DEN känslan övergår alla andra.

efter flera och man behöver inte leta för-
gäves. Bland yrkesarbetande damer, som
man talar om i litteraturens, konstens
och vetenskapens värld, finns det många,
som sköta sina hushåll själva.

Vår framstående skådespelerska fru
Julia Håkansson är en av pionjärer-
na på banan. Under många år har hon ko-
kat maten både åt sig själv och sina gäster
i kokvrån till den idylliska lilla våning hon
bebor fem trappor upp Kommendörsgatan
17. Här har fru Håkansson inrett ett hem åt
sig precis i den stil man gärna lite roman-
tiskt tänker sig en konstnärsgivning. Men
själv ser hon ut som en förnäm slottsfru
den där borde ha en fil av salar att råda
över. Lika intagande grande dame som
på scenen är fru Håkansson när hon hem-
ma sveper om sig sin bekväma och luftiga
hushållsrock av tvättsiden och tar itu med
matbestyren.

Att Alma Söderhjelm sköter sitt
 eget hushåll trodde nog ingen, som bara
känner henne per böcker och artiklar.
Men dr Söderhjelm är en oförskräckt ande,
som ibland har middag för fjorton personer
i sin dublett på Östermalmsgatan, där det
inte ens finns något kök. Men ett gaskök
får man alltid plats för och på detta trollar
dr Söderhjelm fram utmärkta rätter. Icke
minst är hon specialist på tékokning, som
inte är en så lättvindig procedur som många
tro — att koka té är en konst påstå de, som
förstå sig på saken.

Ännu en dam med doktorstitel känna vi
till som gärna lagar mat och stökar i hus-
håll. Det är fil. doktor Naima Sahl-
bom. Hon delar sitt hushållsarbete mellan
sina två laboratorier: det kemiska och kö-
ket. Båda spela lika stor roll i dr Sahlboms
matlagning. I det kemiska laboratoriet
experimenterar dr Sahlbom ut nya maträtter
och kombinationer, i köket praktiserar hon
studieresultatet. »Kemien ger många goda
och nyttiga kunskaper för matlagningen»,
säger dr Sahlbom, »och det vore säkert
nyttigt för husmödrarna, om de kände till
lite mera kemi.»

Så rationellt vetenskapligt som dr Sahl-
bom tar nog inte konstnärinnan i ateljéhus-
hället på sina matbestyr. Skulprisen fröken
Gerda Sprinchorn nöjer sig med en
liten prydlig och gemytlig kokvrå, som hon
har inrett i en garderob och där hon och
hennes ateljékamrat tillreda sin dagliga kost.
Precis så skall det vara i en ateljé under
takåsen.

Till sist fara vi utanför stadens hank och
stör till vår kända textilexpert fröken Eli-
sabeth Thorman. Hon har en den
vackraste lilla villa i 1600-tals allmogestil
i Tureberg, så man kan gott förstå både
hennes hem- och landsentusiasm. Fröken
Thorman sköter sitt hus själv mellan skr-
veriernas och de många studie- och före-
dragsresorna landet runt — »ibland står
disken i högar och väntar», bekänner fröken

Iduns byrå och expedition,
Mästarsamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Plattsökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:
Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

STEINWAY & SONS
STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 20

TANGENS
GARDINER
äro billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

Cosmopolite
Cafe

Vasagatan 5, Stockholm.
Kontinentalt, hemtrevligt. Populära
priser. 50-tal in- och utländska tidn.
Tel. norr 6905.

Tro ej att
HEMFÄRGEN
HÄRVAN

med sin enorma sprid-
ning landet runt blott
är den stora allmänhe-
tens favoritfärg.

Dessa många vackra
moderfärger ge även
den anspråksfullaste
dam ett medel att
framställa varje öns-
kad färgskiftning, där
den enkla bruksanvis-
ningen följes.

Begär provkartor.
A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid
Engelska sjukan
Bleksot
Skrofler

och aptitlöshet hos barn i alla
åldrar har Emulgon (vitamin-
rik fiskolja i förening med Phos-
pho-Energon och kalk) givit
utomordentligt goda resultat. Re-
dan efter kort tids användning
ger sig en märkbar förbättring
tillkänna, aptit och vikt ökas,
sönnen blir lugn och stärkande.
Under rekonescens och svag-
het försorsakad av klena lungor,
körtelsjukdomar, blodbrist etc. är
en Emulgonkur synnerligen väl-
görande.

Giv Edra barn

EMULGON

Fås på alla apotek i originalfl.
om 200 och 1000 gr.

GLORY TANDCRÈME

OBS.!

Trä- & S denarmatur

GERDA LINDSKOG

Mästersamuelsgat. 11, Sthlm.
Tel. N. 236 00.

Specialitet:

Golvlampor från kr. 39:50

Beställningar mottagas. Stillfullt, förstklassigt arbete. Egna tillverkningar.

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet. Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

At den lille halsläkar'n bör Du dig förtro. Tulo — hans pastiller — äro halsens A och O.

För återförsäljare: Telefoner: 70 41, Norr 70 41

Thorman, »men så blir stunden desto ljuvligare när jag äntligen får ta i tu med bestyren och huset blir putsat och fint och maten kommer på bordet. Jag studerar nästan kokböckerna lika ivrigt som textilier.»

När vi presenterat samtliga dessa damer vad kan man sedan mer begära av den moderna kvinnan? — att förena de nya emanciperingsidealerna med de gamla traditionella kvinnliga dygderna, sannerligen, kvinnorna äro märkvärdiga!

Kvinnor och kvinnogärning i Finland.

(Forts. fr. sid. 323.)

Här möter oss såsom främsta namn friherrinnan Sofie Mannerheim, överköterska (sedan 20 år) vid Kirurgiska sjukhuset i Helsingfors, den ledande personligheten i omorganisationen av landets sjukköterskeväsende, sjuksköterskeföreningens energiska, dominerande och högt skattade ordförande, styrelsemedlem i internationella sjuksköterskeföreningen, ledamot dessutom i ett flertal direktorer på områdena för barnskydd, vården av invalider, sinnessjukvården o. s. v.

Friherrinnan Mannerheim, syster till Finlands »vite general», (hon fyllde för något mera än ett år sedan sextio år och blev då föremål för de mest omfattande hyllningar), är en i ordens bästa bemärkelse ledande och representativ personlighet. Med en utmärkt facklig utbildning har hon i sakligt avseende betytt ofantligt mycket för utvecklingen på de gebit hennes arbete omfattat, men därjämte har hon genom sina personliga egenskaper på ett ypperligt sätt fungerat såsom den auktoritativa på samma gång respekterade och avhållna ledande person, som i varje organisation och företag är av så stor betydelse. Hennes världsvana, språkkunskaper och förmåga att uttrycka sig ha gjort henne särskilt ägnad att delta i internationella kongresser, och då i sommar mångtusende sjuksköterskor från hela världen skola mötas till den internationella kongressen i Helsingfors, kunna Finlands sjuksköterskor känna sig stolta över att i sin spets ha en »grand old lady» av friherrinnan Mannerheims gåvor och auktoritet.

En mycket framskjuten plats på barnvårdens särskilt och det internationella barnskyddets område intages av fru Esther Ståhlberg, maka till den nyss avgångne presidenten. Fru Ståhlberg, som genom grundliga studier och utländska resor skaffat sig den gedignaste sakkunskap på barnskyddets område, är ordförande i den finländska avdelningen av den internationella barnskyddsorganisationen. Hon har även med framgång verkat såsom pedagog, och hennes litterära gåvor ha framträtt i flera skönlitterära arbeten.

I en kategori för sig står en av det humanitära arbetets främsta och hängivnaste pionärer, fröken Mathilda Wrede, »fångarnas vän». En närmare presentation av denna dam av sällsynt idealitet och trofasthet i sitt krävande och egenartade livsvärv torde här ej vara nödigt. Mathilda Wredes namn är vida känt, och den bok om henne och hennes livsgärning, som kom ut för ett par år sedan »Fångarnas vän», har vunnit spridning även i Sverige.

I inledningen nämnes att Finlands första kvinnliga läkare avlade sin medicine licentiat examen 1878, men det dröjde ända till 1896 innan den förste medicine och kirurgi doktor »såg dagen». Det var kirurgen Karolina Eskelin, en föregångare på sitt område, skaparinna av ett an-

En nyhet

Björkens livgivande egenskaper ha sedan urminnes tider varit kända och uppskattade ingredienser i läke- och skönhetsmedel. Av denna orsak har också Dr. DRALLE'S BIRKEN-WASSER blivit ett över hela världen använt hårvatten. Nu har det lyckats att vetenskapligt utexperimentera även en hudcrème med samma välgörande ämne, nämligen

Doktor DRALLE'S BIRKENCRÈME.

Denna hudcrème intar en särställning bland det otal hudmedel, som förut finnas i marknaden, därigenom att det innehåller inga andra beståndsdelar än sådana, som huden behöver och som den med lätthet tillgodogör sig.

Att vårda hyn är ingen fåfänga, men att göra det på rätta sättet är konst. På ett fullt tillfredsställande och enkelt sätt kan detta göras genom att dagligen ingnida huden med

**Dr. DRALLE'S
BIRKENCRÈME**

Singer Symaskiner

ZETA

ZENITHS NYA SMÖRMARGARIN

ÄR TILL UTSEENDE, SMAK OCH AROM FULLT JÄMSTÄLLT MED PRIMA MEJERISMÖR.

Har Ni gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, ämnesomsättnings- och njursjukdomar, blodbrist, ålderdomssvaghet eller dylika

Sjukdomar

använd då Miradium, som rekommenderas av läkare och användas på sjukhus och kliniker. Erhållas på apoteken å kr. 6.50. Utvärtes användes Miradium-salvan med äkta radium, pr tub kr. 3.50.

En parfymerad sammetslen creme, som avlägsnar generande hårväxt.

VEET

Räckmaskinen och vanliga depilatoriska medel duza endast till att avlägsna håren från hudens yta. VEET tillintetgör håren allt ifrån rötterna. VEET är en parfymerad sammetslen creme, som är lika lätt att använda som en vanlig ansiktscreme. Man smörjer den på huden sådan den är, då den kommer fram ur tuben, låter den sitta ett par minuter och tvättar sedan av den, och håren komma att vara försvunna som genom ett trolslag. VEET stärker icke håret i dess tillväxt och har ingen obehaglig lukt. Den är behagligare i bruk än brännande depilatoriska ämnen och långt bättre än upprivande räckmaskiner. Den har använts och rekommenderas av otaliga damer. VEET-cremen erhålles hos alla parfymhandlare. Engros-depot för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran,
varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 • Stockholm

Lita på fackmännens omdöme

i fråga om stickmaskiner liksom i allt annat.

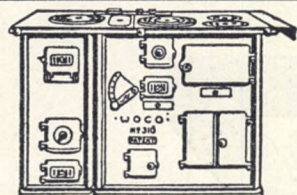
Gör då som fackmannen — köp en **Perssons stickmaskin**

Överlägset svenskt fabrikat med 20 års garanti.

Gamla stickmaskiner av alla slag tagas i utbyte. Bekväma avbetalningsvillkor. Sänkta priser.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN

Postadress: Fack 517 Stockholm I. Kontor o. verkstäder: Alströmergatan 22.

Effektivaste vämeledningsspisar

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDERNA. Motala.

„Cochlea“

Pat. reg. n: r 28579. Världens bästa o. finaste hörapparat. Reglerbar i 10 styrkegrader. Begär katalog och intyg.

MALMÖ BANDAGEETABLISSEMENT

Försäljare för Stockholm: Major-skan Junis Petersohn, Rådmanng. 9.

sett sjukhus, alltjämt i full verksamhet vid snart 60 års ålder. Hedersplatsen såsom första kvinnliga filosofie doktor intages åter av dr. Tekla Hultin, aktuarie i statistiska centralbyrån, lantdags- och senare riksdagsman, mångbetrodd i talrika fosterländska och offentliga värv, mångsidig författarinna och slutligen aktivt medverkande i den finländska självständighetsrörelsen. Fyra år senare togs doktorsgraden av historie- och kulturhistorie-skriftställarinnan, journalisten dr Alma Söderhjelm och lika många år efter henne av dr Jenny af Forselles.

Flytta vi nu oss över till folkpresentationen och de kvinnliga medlemmarna av densamma, som här nu vore »i tur» må namnen Dagmar Neovius, Annie Furu-hjelm, Iida Yrjö-Koskinen, Hedvig Gebhard och Elli Tavasttåhti bringas i erinring. Fröken Dagmar Neovius, snart sextioårig, pedagog, Martha-entusiast, och ledamot i en rad av styrelser, nämder och kommittéer, tog i tiden verksam del i det fosterländska försvarsarbetet mot förorskningsystemet under Bobrikoff; hon är sedan 1917 föreståndarinna för Helsingfors kortcentral. Fröken Annie Furu-hjelm, känd författarinna, ordförande i Svenska kvinnoförbundet och medlem av svenska folkpartiets centralstyrelse, sitter sedan ett decennium i folkrepresentationen, där hennes mångsidiga kapacitet funnit användning bl. a. i talrika utskottsvärv. Inom det finskspråkiga lägrät intages sedan länge en central plats av friherrinnan Iida Yrjö-Koskinen, som under en följd av lant- och riksdagar suttit i representationen såsom betrodd av finska samlingspartiet. Till samma grupp hör fru Hedvig Gebhard, maka till den kände nationalekonomen och kooperatören prof. Hannes Gebhard; hon har med stor framgång ägnat sig åt allmänna värv, särskilt kooperativa företag, är medlem av de nordiska ländernas kvinnosakskommitté och representerar i riksdagen tack vare sina insikter, sitt klara förstånd och sin arbetsförmåga en förstklassig kraft. En »riksdagskvinna» av utmärkt kapacitet är även fröken Tavasttåhti (Tavaststjerna), fungerande i statens tjänst såsom biträdande fattigvårdsinspektör.

Om vi så taga detta kvinnliga inspektörsvärv såsom utgångspunkt till andra må främst nämnas Vera Hjelt, en av den s. k. kvinnosaksrörelsens förgrundsfigurer. Snart 70-årig har hon en lång och arbetsfylld bana bakom sig, bl. a. såsom folkskollärrarinna, yrkesinspektör, lantdagsman samt senast såsom intendent för den av henne grundade permanenta arbetarskyddsutställningen i Helsingfors. Utmärkt på sin post är biträdande yrkesöverinspektören i socialstyrelsen fru Jenny Markelin-Svensson, Finlands första ingenjör med examen från 1905; en energisk och livaktig dam med mångsidiga intressen.

I främsta ledet av de märkliga kvinnorna står även fröken Lucina Hagman, vilken med Vera Hjelt kan dela äran av att ha gått i spetsen för »hela rörelsen». Hennes livsverk har främst ägnats skolan — fröken Hagman »debuterade» såsom föreståndarinna för en förberedande skola i Tavastehus för nu jämt 50 år sedan! — men hon deltog under ett decennium i lantdagens arbeten, hon har stått i spetsen för kvinnoförbundet Unionen under största delen av dess existens, hon är ordförande i centralstyrelsen för finska kvinnoförbundet, och har med framgång uppträtt såsom författarinna.

En central plats i kvinno-organisationerna intar vidare fru Tilma Hainari, som är ordförande i Finlands kvinnors nationalförbund, verksam på många områden och bl.

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

SOM MAN BÄDDAR
FÄR MAN LIGGA

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderanseri

Mark's
Korssetter

äro försedda med de lagligen skyddade Spirosfjädrarna, vilka garanteras för hållbarhet i ett år. Största sortering i Stockholm hos

Magasin Charme

Grevturegat. 24 A, Stockholm

Kjolplissering

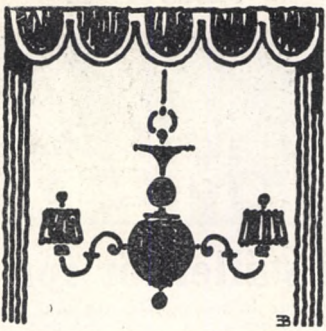
Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

HALLBERGS- ARMATUR

UTSTÄLLES Å
BYGGE OCH BO

C. G. HALLBERGS G. A. B.
Belysningsavdelning
S:T ERIKSGAT. 48 - STOCKHOLM

Våra barn

vilja vi ju ha trevligt och framför allt praktiskt klädda. — En sak, varom alla äro ense, är att man alltid finner ett gott material såväl som stil och en perfekt passform hos P. U. B:s

BARN- KLÄDER

för Gossar och Flickor
i alla åldrar.

Paul U. Bergström's

74—78 Drottninggatan 74—78
STOCKHOLM

C. A. KÅBERGS TAPETTAFFÄR
J. V. MODIN
REGERINGSGATAN 13
STOCKHOLM N. 50 14

a. för modärn, facklig utbildning av kvinnliga polismän.

Om vi en passant nämna ännu en av seniorerna, fru Constance Ullner, som ägnat hela sitt liv åt djurskyddssaken och som är vida känd, kan tiden vara inne att nämna några namn från tidskriftsredaktions- och journalistvärlden. Här möter oss doktor Maikki Friberg, självhärskarinnan i sin utmärkt redigerade tidskrift »Naisten Ääni» och ordf. i Unionen, en sällsynt kunskapsrik, självständigt och mångsidigt verksam kvinna, här möta oss systrarna doktorinnan Sigrid Heinricius och Aili Wessberg (födda Theslöf och systrar till frihetskrigets generalstabschef general Gösta Theslöf), av vilka den förra representerar begreppet »Finlands första kvinnliga journalist». Sedan snart halvtannat decennium tillhör hon Huvudstadsbladets redaktion, men redaktörsskapet utgör blott en av hennes journalistiska och allmänna värv, vilka äro legio. Med en otrolig arbetsförmåga, mångsidig och livaktig ställes fru Heinricius alltid i breschen, ej minst då det gäller representantskap och värdskap utåt. Hon deltagar även i redigeringen av den framstående tidskriften Våra Kvinnor, vars chefredaktör är systemen, fru Wessberg, även hon verksam på talrika »kvinno-områden» och bl. a. ordförande i de svenska Marthornas förbund.

Livligt anlita i organisatoriska uppdrag är även fru Ellinor Ivalo, maka till Helsingin Sanomat-redaktören Santeri Ivalo, i henne ha särskilt strävanden för handarbets utveckling en sakkunnig och verksam beforderarinnan. Till de i offentligheten framträdande kvinnorna hör också författarinnan Maila Talvio, begåvad, agitatoriskt livfull och präglad av mångsidig originalitet.

Ännu ett par centrala namn bringas i erinring: Elli Björksten den eminenta, entusiasmerande gymnastiklärarinnan, vars beröm nått vida utanför Finlands gränser, samt Elsa Bonndorff, vilken i all stillhet utfört en märklig gärning såsom chef för Högvalla allmänt och högtskattade husmoders- och trädgårdsodlarskola, en institution, som i Finland åtnjuter det största anseende.

Sist tvenne märkesmän från »landsorten»: hovrättsrådet Ilma Skog i Wasa och doktorinnan Elin Ringbom i Abo, båda i hög grad förtjänta om utvecklingen i var sin stad av institutioner, där kvinnans insats varit av stor och avgörande betydelse.

Den finska prinsessan.

(Forts. fr. sid. 331.)

allians. Vad skulle de tyska furstefamiljerna säga om en dylik förbindelse?

Kärleken besegrar allt, säger emellertid ordspråket, och kärleken vann. På sensommaren 1889 drog Ebba Lavonius in såsom prinsessa och härskarinnan i slottet Braunfels.

Och efter ett inemot tolvårigt äktenskap, präglad av harmoni blev prinsessan Ebba änka, år 1901.

Nya tider grydde nu. In i det gamla slottet drogo nya människor, den bortgångne prins Albrechts brorson. Prinsessan Ebba uppförde åt sig ett änkesäte, ej så fjärran från det gamla slottet. Men hemlandskänslorna förde henne på långvariga besök hit upp till Sverige — även Finland gästades av henne — och längre fram slog hon sig för en lång följd av år ned i Italien, vars sol hon älskade. Under de senaste åren har prinsessan haft sin bostad här i Sverige.

Sin 75-årsdag firade Ebba von Solms-Braunfels nu i februari i kretsen av den närmaste släkten.

Underbart vackra tomter å Kragenas

nära Breviks spårväghållplats och ångbåtsbrygga å Södra Lidingön. Nystyckat område, härligaste läge vid stora segelleden. Makalöst vackra sjötomter såväl som färdigordnade park- och trädgårdstomter, några bebyggda med äldre byggnader. Utmärkta vägar, vatten-, avlopp- och elektr. ledning anläggs. Billiga priser. Rikliga byggnadslån lämnas. Liten kontant inbetalning. Full äganderätt. Upplysn. lämnas av Ing. K. Plahn, Saltsjöbanans Fastighetsavdelning, Stadsgården 22. Tel. 1600, 1658, 23244 eller helgdagar och efter kl. 6 e. m. tel. Saltsjöbaden 427.

Vackrare tänder.

Millioner människor få nu sådana genom
att bekämpa tandbeläggning.

Detta är vägen till de vita tänder, man nu för tiden ser överallt. Ett tiodagars prov kostar ingenting. Ni är skyldig Eder själv ett försök.

Beläggningen är mörkfärgad

Ni kan på tänderna känna en klubbig hinna. Den biter sig fast vid tänderna, avlägsnas ej av tandborsten, intränger i håligheter och stannar kvar.

Beläggningen blir snart missfärgad och bildar sålunda en mörkfärgad beläggning. Det är därför tänderna förlora sin glans.

Beläggningen är också upphov till de flesta tandåkommor. Den kvarhåller rester, som jäsa och bilda syra. Den håller syran i ständig beröring med tänderna, som därigenom anfrätas. I densamma frodas milliontal sjukdomsfrön, vilka tillsammans med vinsten är främsta orsaken till pyorré.

Två sätt blevo funna och framstående fackmän hava bevisat deras ofelbara verkan. Medelst det ena upplöses beläggningen och medelst det andra avlägsnas den utan skada för emaljen.

En ny typ av tandpasta har framställts, som i sig förenar dessa två metoder. Dess namn är Pepsodent. Numera användes den av personer, som äro måna om sina tänder, ur bortåt 50 nationer och detta till största delen på tandläkares inrådan.

Rättar misstag.

Pepsodent kan även rätta de misstag, som hittills gjorts vid val av tandpasta. Det mångdubblar salivavsöndringen och ökar dess stärkelseslösnings förmåga. Dessa äro naturens stora tandskyddande medel i munnen. De gamla metoderna undertryckte dem. Denna nya metod givt dem mångdubblad styrka.

Sänd in kupongen för en tiodagars tub. Lägg märke till huru rena tänderna kännas efter dess användning. Iakttag också, att den klubbiga hinnan försvunnit från tänderna. Observera huru tänderna bliva vitare allteftersom beläggningen försvinner. Det kommer att bli en verklig upplevelse för Eder. Klipp ur kupongen genast.

Skydda emaljen!
Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandnedel vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Få hava sluppit undan.

Med de gammalmodiga metoderna hava mycket få personer sluppit undan dessa åkommor. Därför har tandläkekonsten också ständigt sökt efter medel, med vilka man dagligen kunde bekämpa denna beläggning.

MÄRKE
Pepsodent

Den nya epokgörande tandpasta.

Ett vetenskapligt sammansatt tandmedel, numera föreskrivet av alla framstående tandläkare.

Heltub kr. 1: 25.

Dubbeltub kr. 2: 25.

10 DAGARS TUB GRATIS

1606

Eneqvist, Holme & Co, A/B, Vasagatan 15-17, Stockholm

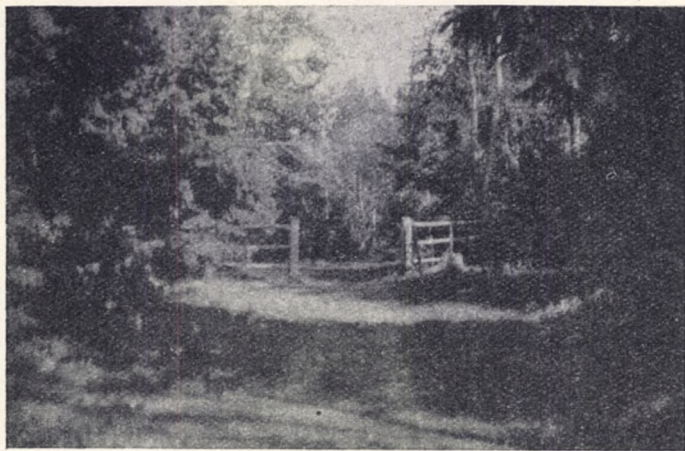
Sänd en 10-dagars tub till

Namn:

Adress:

Skriv fullständig adress. Skriv tydligt. Endast en tub till samma familj.

Idun 15/3

För barnens skull

Bygg och bo i lantlig ro,
Sommarsol och glitternö.
Bygg och bo på Lidingö.

AKTIEBOLAGET LIDINGÖSTADEN

Tel. Lidingön 60, 62, 168.

Hemmets glädje är friska och starka barn och barnens hälsa grundläggas säkrast om man använder Mellin's Food då modersmjölken ej räcker. Vanlig mjölk oblandad överanstränger barnets mage. Den lämpligaste näring under avvänjningstiden. Rekommenderas av läkare över hela världen. — Finnes på apoteken.

Mellin's Food

— DEN FÖDA, SOM GER KRAFTER —
Prov och broschyrer sändas på begäran gratis från
MELLIN'S FOOD DEPOT, MALMÖ.

Brokadmålningen

är

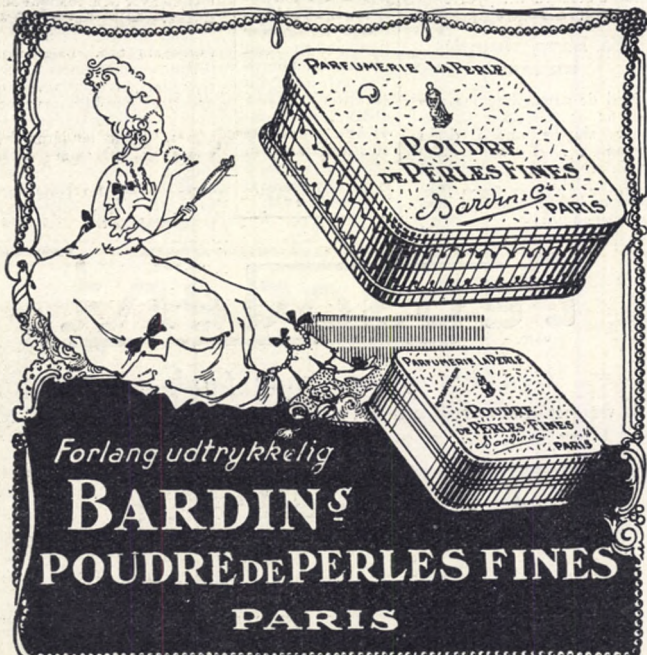
Tvättäkta

på siden, chiffon,
ylle, linne, bomull,
gasmoll etc.

Aktiebolaget Wilh. Becker
Stockholm

Prislista med beskrivning sändes gratis.

Ⓣ

Forlang udtrykkelig

BARDIN'S
POUDRE DE PERLES FINES
PARIS

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Där skaldeminnen leva.

(Forts. fr. sid. 332.)

lärarinna här i trakten. »Men det är egentligen synd om en flicka som är begåvad,» brukade han säga. »Jag skulle både kunna hjälpa och förstå henne bättre om hon vore pojke.» Med all sin vördnad för sann och äkta kvinnlighet trodde han inte på kvinnlig genialitet.

Kroppsbete låg egentligen inte alls för honom — någon gång var han ju med vid milorna — ett motiv, som han gärna använde i sina dikter — men helst och mest ägnade han sig åt sin diktning och sina studier. Språk lärde han sig på egen hand och filosofi och religionshistoria voro hans älsklingsämnen.

Resetalare hade han varit en tid och det passade honom nog ganska bra, i varje fall bättre än journalistverksamhet. Nuvarande statsminister, Rickard Sandler, ville en gång göra honom en tjänst och placerade honom som medarbetare i Ny Tid. En gång kom en socialistiskt sinnad kusin till den store Huysmans till staden och alla tidningens medarbetare voro på språng för att träffa och intervjua honom. Av någon anledning gick han emellertid upp på Ny Tids redaktion, där Dan satt ensam, och begärde ett par upplysningar. Dem kunde Dan lämna, men att gripa tillfället och spinna ut samtalet för att få intervju-material, var en tanke som aldrig rann upp i hans hjärna. Den episoden brukade han ofta skrattande berätta.

Fru Dan-Anderssons ögon lysa, när hon talar om skalden. »Vad är jag att tala om?» säger hon. »Det var mitt livs stora lycka, att jag mötte och förstod honom, fick leva några lyckliga år vid hans sida, för honom, genom honom. Liksom jag nu lever för Monika. Men allt erkännande av hans diktning och hans musik, som mer och mer kommer fram, är ett rikt och aldrig sinande glädjeämne.»

FLEUR.

Deras fruar

(Forts. fr. sid. 326.)

en känsla av att ha mött en kvinna vars hjärta bär både på en blid poetisk drömvärld och en handlingskraftig, energifylld vilja. Dyliga kvinnor tror jag man endast möter i de slaviska länderna..... en vek och på samma gång trotsig melodi sjunger i mitt öra liksom beledsagande dessa reflexioner. Chopin! Ja visst, en polonaise av Chopin..... också ett barn av Polens jord. A. Q.

„Jungfru Isberg“.

(Forts. fr. sid. 331.)

Motala museum äger nu ett 20-tal arbeten av Sofia Isbergs hand. För att denna utställning — jämväl den första — emellertid må bli en fullodig bild av hennes konst, vore önskvärt att i museer och privat ägo befintliga arbeten utlånas till Motala museum. De till museets förfogande ställda arbetena komma att under den tid, de av museet disponeras brand- och stöldförsäkras.

I förhoppning om respektive ägares tillmötesgående uppmanar museiföreningen dessa att snarast möjligt uppgiva namn och adress jämte uppgift om föremålets beskaffenhet till utställningens sekreterare, kassör Ernst Henricson, Motala.

Använd

i stället för sprit.

Nytt bränsle i tablett och skivor med alla spritens fördelar men inga dess nackdelar. Värmer c:a 25 proc. mera än torrsprit. I samband med

META APPARATER

idealbränslet för

toalett, hushåll, resor, sport.

Vi sända Eder vår Meta-katalog jämte

1 Meta-tablett som prov

GRATIS

Meddela oss Eder adress.

Ask å 20 Meta-tabletter ... Kr. 0:75

Ask å 100 Meta-tabletter ... Kr. 2:50

Rulle å 10 Meta-skivor Kr. 1:45

Till salu i parfym-, kemikalie-, järn- och bosättningsaffärer m. fl. mot postförskott direkt från:

Generalagentur för Sverige

META-BRÄNSLE A.-B.

GÖTEBORG N.

Se vår monter på utställningen Bygge och Bo i Stockholm 27 febr.—25 mars.

Ett snabbt

verkande botemedel

mot förkylning samt alla slag av nervsmärtor: huvudvärk, tandvärk, reumatism, gikt, ischias m. m. finner Ni i Globoid.

Globoid är urinsyrelösande och avlägsnar själva källan till det onda. Det skänker omedelbar lindring. Se därför till, att Ni alltid har till hands ett par Globoid-tabletter. På grund av sin ovala form äro dessa lätta att taga in, de ha ingen bismak och äro absolut ofarliga för mage och hjärta. Gammal som ung och även den mest klena kan taga in dem utan ringaste olägenhet.

Vetenskapen har länge sökt ett ofarligt, smärtstillande medel. Det föreligger nu i Globoid.

Globoid fås (utan recept) på alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å 1/2 gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flaska.

Läkare rekommendera
GLOBOID
Användes på kliniker
och sjukhus

MODERNA

TAPETER

GARDINSTÄNGER

och RULLGARDINER

(Prover sändas på begäran)

MAURITZ JANSSONS EFTR.

Smålandsgat. 20, Sthlm.

(Hörn. av Norrlandsgat.)

ENDA EFFEKTIVA MEDLET
FÖR
LACKSKORS BEVARANDE

Järnhälsa

får envar,
som dagligen
använder

Ferrin

Bästa Järnmedel.
Skadar ej tänderna.

LUCKS UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4:70

PER KG.

FRAKTFRETT 2 1/2 KG = 11:75
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

Babyutstyslar

bästa modeller och kvalitet.
Provkartong från kr. 9:50.

Linneutstysel-affären
GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm.
R. T. 754 23.

Liktornar, ömma fötter,

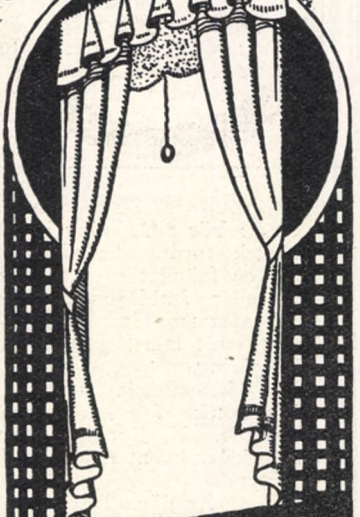

Kylknölar m. m. botas osviktigt med det svenska medicinska Nogi-bol-Fotsalt o. No-Gibol-Pläster enligt med varje burk följande recept av Prof. Doktor M. Ramström, Uppsala. Nogi-bol-Pläster medföljer gratis

varje burk. Pris 2:50 och 1:50 pr 1/1 och 1/2 burk. Separat Nogi-bol-Pläster med 5 liktornsringar och hållare å kr. 1:—.

Tillv.: Tekn. Fabr. Bore H. A. B., Stockholm.

Sturemagasinet

GARDINER

Prover och kostnadsförslag på begäran.
Adressen är
15 Stureplan, Stockholm.

Kryssordstävlan i n:o 11.

1	2	3	4	5	6
7				8	
		9		10	
11			12		
13		14	15		
		16			
17	18			19	
20					

Då våra pristävlar genom det första kryssordsproblemet äro insatta i problemets idé angives hädanefter sifferbeteckningen på något enklare sätt. Från angiven ruta skall det åsyftade ordet gå fram till första svarta ruta som påträffas i raden i åsyftat led; om någon sådan ruta ej möter skall ordet givetvis gå ut till kanten.

Vägräta ord: 1. Aktuellt nöje. 7. Hörs i skogen. 8. I ansiktet. 9. Ej upptagen. 11. Mansnamn. 12. Stöt. 13. Ej ovanpå. 15. Fullproppad. 16. Bakverk. 17. Musikterm. 19. Litet fängelse. 20. Utfördes av Stenbocks kurir. Lodräta ord: 1. Vapen. 2. Sätter piff på många rätter. 3. Ej konstlad. 4. Mansnamn. 5. Hindrar. 6. Är ficktjuven. 9. Inte stort. 10. Uttryck för missnöje. 14. Skadedjur. 15. Avfall. 18. Kvinnonamn. 19. Om kvinnohalsen.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan nr 11".

Fixeringsbild i n:o 11.

Här äro hönsen, men var är hönsigumman? I pristävlingen, som är öppen för Iduns yngsta läsare, utdelas tre bokpris. Lösningarna insändas inom en vecka från detta nummers datum, märkta "Fixeringsbild nr 11."

Lösningar.

Den rätta lösningen på Kryssordstävlan i nr 8 är följande: (Vägräta ord). 1. Buktaleri; 8. rö; 10. ans; 12. is; 14. prakt; 17. Isak; 19. Arne; 21. nalle; 24. tå; 26. dum; 28. ut; 32. riksdaler. (Lodräta ord). 1. Barvinter; 2. ko; 14. Pan; 30. ok; 10. arkad; 3. Anna; 22 Lund; 11. skalm; 4. ek; 16. tre; 31. al; 5. inspektör (inspektör). Pristagare blevo Fröken L. Lindh, Kungstengsgatan 42, Stockholm, och Agnes Türolff, Nedre Trädgårdsgatan 8, Västerås. De båda prisen uppgå till kronor 26:45 vardera på grund av de tävlandes insända frimärken.

I Fixeringsbilden nr 9 synes tjuven mellan hundhuvudet och trädstammen. Prisen gå till Gunlög Holmqvist, Jönköping, Berndt Gustafsson, Wagge-ryd, och Astri Carlin, Karlskoga.

”En enda gång”

begagnad och Ni märker med förtjusning huru mycket vackrare hyn blivit!
Rätt hudvård med F. Pauli's äkta Liljemjolk Crème lämnar önskat resultat med en enda burk. Morgon och afton ingnides crèmen tills huden helt upptagit densamma. Därigenom erhåller Ni den charme, som en ungdomligt frisk, vit och vacker hy alltid för med sig, samtidigt som Ni skyddar och bevarar huden felfri.

F. Pauli's äkta Liljemjolk Crème

Gör ej huden blank.

Vid Gikt
Reumatism

Ischias
Influensa

Huvudvärk
Nervsmärtor

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.
Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.90 pr glas.

Reumatism

Kvalfulla reumatiska och andra smärtor få ögonblicklig lindring vid användning av några droppar av Sloan's Liniment. Det verkar som trollkraft — ingnidning obehövlig. Fås på alla Apotek.

SLOAN'S LINIMENT

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

ÄKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillv. av Leg. apotekaren Fru S. Hellström, Ramnäs.

Rosa centifolia

Originalflaskor i etui kr. 3.— o. 1.75
Parfumer, Tvålar, Hårvatten, Crème m. m. parfumerad m. Rosa centrifolia fås i alla finare parfymaffärer.
Parfumerade kort gratis.
Ensamförsäljare för Skandinavien
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Den markerode
Roses Duft fuld-
ständig naturlig
genget

J.F. SCHWARZLOSE-SÖHNE
BERLIN

Iduns korrespondensklubb.

Maj har fått personligt svar, som tillsändes henne så snart hon uppger namn och adress för red.

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT**

N:r 28. Undertecknad som ej varit i tillfälle att taga del av vad som helt visst förut skrivits i dessa spalter angående hårets vård, vore innerligt tacksam att genom Iduns Skönhetsdoktor få några råd rörande denna sak. Har sedan ett år tillbaka polkåhar, som oljar sig oerhört ända ut i topparna. För att vara något så när poröst måste det tvättas minst en gång i veckan. Som jag är rädd, att detta skall vara till mer skada än nytta för håret, undrar jag om man genom annan behandling kan få det poröst. Använder hårvatten, men det visar sig vara utan resultat. Kan orsaken till detta oljiga hår möjligen vara den, att det är kortklippt, ty det har inte förut vållat mig så mycket obehag? Vore tacksam att få anvisning på något verksamt medel.

Bedrövad fetknopp.

När ni kväll och morgon borstar håret skall detta ske kraftigt och helst underifrån, d. v. s. håret borstas från nacken och fram över huvudet, därigenom blir det yvig. Sedan kan det med kammen ordnas som man vill ha det. Angående tvättning bör sådan helst ske endast två gånger i månaden. Se sv. på fr. 9 i n:r 4 och 14 i n:r 6. För ert hår, som behöver tvättas ofta, vore bra att i st. f. vanlig tvättning med såpsprit gnida in hårbotten med ett färskt ägg, uppvispat med 1 à 2 matskedar vatten. Blandningen ingnides grundligt och får sitta på en stund, innan håret sköljes i ett par ljumma vatten. Det torkas och behandlas därefter som vid vanlig tvättning.

Tinktur för fett hår: 25 gr. kantaridinktur, 37 gr. rosmarinsprit, 37 gr. glycerin, 37 gr. aromatisk ättika, 75 gr. rosenvatten. — Drypes ett par gånger i veckan över håret med droppkork och ingnides grundligt i hårbotten.

N:r 29. Bästa Skönhetsdoktor. Giv mig ett gott råd. Har s. k. dubbelhaka, hur skall jag få bort eller åtminstone bekämpa den. Hjälper det med massage och hur skall man massera.

Min hy som förut varit frisk och klar är nu blek, grov och glämgig. Vad kan jag göra för detta. Finns det någon bra hudcrème. Är det skadligt för huden att pudra sig. Gränslöst tacksam för svar är 29-årig, som aldrig frågat förr.

Såsom svarats i ett av de sista numren av 1924 är huvudets hållning en viktig sak för att undvika s. k. dubbelhaka. Gör ett par gånger om dagen en gymnastisk rörelse med att dra tillbaka skulderbladen och axlarna några gånger efter varandra under djup andning. På samma gång drages även halsens muskler tillbaka och inverkar fördelaktigt på dubbelhakan samt ger ryggen en rak hållning. Även huvudrullningar vissa gånger åt vardera hållet och kastvridningar några gånger alternerande åt höger och vänster minskar hakpåsen. Därtill kan ni om aftonen efter tvättningen massera halsen från hakan och nedåt med strykningar. Här recept på en lämplig crème (sammandragande) att använda: 35 gr. skirad färtalg, 35 gr. glycerin, 1 1/4 gr. bensoëntinktur, 1 gr. pulveriserad alun, 1 gr. kamfersprit, 1/2 gr. gelatin, 14 gr. pomeransvatten (avkok på pomeransskal och silat). De båda första ingredienserna smältas tillsammans i ett kärl stående i hett vatten och alunen tillsättes. Gelati-

TERRO **SKOKRÄMM**

Terro Sko=Kräm

Skodonen bliva alltid som nya efter behandling med Terro-Skokrämm.

30 öre pr stor ask eller stor tub.

net upplöses i det ljumma pomeransvattnet och blandas med det övriga, medan det ännu är varmt. Tinkturen och kamferspriten ihäles sist, och efter grundlig omrörning, tills crémen är fullkomligt kall, stelnar och blir smidig, fylls den på burkar.

Angående hyn, se sv. på fr. 8 i n:r 3. Puder är ej skadligt för hyn, om blott det tvättas grundligt bort på aftonen, så att porerna ej äro tilltäppta under natten.

N:r 30. Vilket är det lämpligaste sättet att utan läkarebehandling få bort generande hårväxt på armar och ben. *Svens syster.*

Se sv. på fr. 15 i n:r 6.

N:r 31. Till Iduns Skönhetsdoktor. Jag har många gånger med beundran läst svar från Skönhetsdoktor, vill nu få mig ett uppriktigt svar. Vad ska jag göra åt min allt för vidlyftiga korpulens, vikt 97 kg., fetman mest kring höfter och mage och något för tjocka armar. Har ej stillasittande arbete, sköter ett stort hushåll. Men om det ej finnes bot, må jag lämna min plats, för krafterna minskas. Har försökt bikarbonat, ättika och krita samt olika tabletter. Vilket är bäst? Är kaffe fettbildande? Äter aldrig välling, gröt eller soppor, gärna potatis, kött och fläsk samt pud-

dingar, men underkastar mig vad försakelse som helst för att minska i omkrets. Giv därför ett gott råd till en, som måste arbeta för att leva. 52 år.

Vid er morgontoalett bör ni utföra några gymnastiska rörelser, särskilt avsedda att borttaga överflödiga fetma. Ni kan till en början nöja er med den, som står beskriven i sv. på fr. 8 i n:r 9. Ihärdighet ger gott resultat. Men det är viktigt att ni varje dag rör er ute i friska luften samt att ni är noga med er diet och att ni varje dag har ordentlig avföring, annars laxermedel. Ni skall ej förtära sötsaker, aldrig mjöl- och

FRÅGOR OCH SVAR.

Fråga: Var god giv mig Sigrid Undsets adress. *Prenumerant.*

Svar: Adressen till Sigrid Undset är Bjerkebak, pr Lillehammer, Norge.

Fråga: Ämnar i sommar göra en fotvandring runt Vättern. Kan någon av Iduns mera erfarna läsare säga mig om det finnes någon slags "Bædecker" med karta för den turen?

Svar: Det finns en bok utgiven av Vätterns Turistförening, kallad *Vätterlandskapen*. Den kostar 3 kr. och har fullständiga kartor. Torde vara allt som behövs.

Fråga: Kan Iduns frågeavdelning upplysa mig om någon skicklig grafolog (= tolkande av handskriften) samt dennes adress?

Svar: Vänd er till Herr Johan Grönstedt, adress Trosa.

Fråga: Vilka universitetsexamina fordras och vilka beföringsmöjligheter finnas för en blivande studentska, som tänker ägna sig åt biblioteksverksamhet?

Svar: För anställning i statens bibliotek fordras licentiatexamen inom en fakultet eller fil. kandidat- eller ämbetsexamen jämte kandidatexamen inom annan fakultet samt minst 3 mån. provtjänstgöring.

Vid kommunala stads- och folkbibliotek äro fordringarna olikartade. Upplysningar genom bibliotekskonsulenterna i skolöverstyrelsen.

Fråga: Är döv. Dövheten har ökat för varje år, alltsedan den för 15 år sedan började. Det surrar jämt i öronen. Är behandling med violetta strålar bra och hur ofta bör den tagas?

55-årig prenumerant.

TRYGGA EDER ÄLDERDOM GENOM INKÖP AV

LIVRÄNTA

I

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

OMBUD PÅ ALLA STÖRRE PLATSER

25 öre

kostar endast ett paket om 125 gram

SANA

Kaffetillsättning

och användes av varje förständig och sparsam husmoder. Ett paket Sana väl uppblandat med ca ¼ kg. rostat och malat kaffe, giver kaffet en fyllig och god smak, samtidigt som kaffet utdrygas enormt. Förordat av läkare.

**SVEA KAFFETILL-
SÄTTNING A/B**
Stockholm. - Tel. 2257

Partnederlag:

Malmö:

A/BOL. ADOLF FAXE
Tel. 4882

Göteborg:

OLOF GLENNE
& C:o, A/B.

I förpackning
25 öre.

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Om Ni plågas

av rheumatism, influensa, ryggsnitt, bronchit, inflammation i hals och strupe, eller andra förkylnings- åkommor, använd då

THERMOGÈNE

som skänker snabb lindring. Thermogène fordrar ingen vila och ingen särskild diet. Det är tillräckligt att anbringa vadden på det sjuka stället på så sätt, att den ligger fast intill huden.

Begär Thermogène i närmaste apotek, färg-, kemikalie- eller sjukvårdsaffär. Den försäljes i förseglade originalförpackningar bärande tillverkarens signatur. Kronor 1,25 pr paket.

Fandenbom & S

sten

Svar: Med de knapphändiga upplysningar över er sjukdom, ni lämnar, kan intet sägas om den ev. nyttan av en strålbehandling, skulle dock tro att något resultat härmed ej kan uppnås.

Fråga: Med anledning av en 60 års födelsedag, skall en större herrmiddag, på grund av bristande utrymme, anordnas ute på en restaurang. Skall hustrun vara med på en sådan middag, och i så fall, vilka plikter åligger henne?
Oerfaren.

Svar: Naturligtvis är det ingenting som hindrar henne att vara med men det är också brukligt numera att i sådana fall som här nämnes frun icke är med. Om hon är närvarande har hon samma förpliktelser som om hon vore värdinna i det egna hemmet.

Fråga: Vore tacksam för adress på något bra pensionat eller vilohem i Tyskland, Schweiz eller Frankrike, dit en ensam dam kan resa och där det även kan finnas möjligheter till något sällskap.
Irene.

Svar: Sanatorium Hochstein, Oberschreibertrau, Deutschland, är högt och vackert beläget i Riesengebirge och trevligt att vistas på. — I Schweiz: Vilohemmet La Violette, Chevres. Nära Genève-sjön lugnt och vackert läge. — På Harz: Die Klosterpension, Goslar am Harz.

Fråga: På grund av att jag måste utöka mina inkomster med hemarbete, har jag tänkt på att köpa den i Idun annonserade stickmaskinen Favorit. Önskade därför fråga om det är någon, som känner till den, om det är svårt att lära sig, samt om arbetsförsäljningen enligt annonsen. Var snäll och välvilligt giv ett råd.
Idunläsare.

Svar: Var god beakta svaret till Mångårig prenumerant i nr 10. Angående avsättningsmöjligheter beror det mest på ens egen energi samt de förbindelser man kan skaffa sig.

Fråga: Huru provas fetthalten på mjölk eller grädde? Finnas särskilda specialläroböcker där om?
R. T.

Svar: Provet sker genom att hålla upp nysilad mjölk i ett graderat, smalt och högt glas. När gradden flutit upp, bestämmer gradantalet, som denna upptar, hur stor procent fett mjölken innehåller. — För övrigt kan ni se hur detta tillgår i närmaste mejeri eller mjölkupptagningsanstalt. — Någon specialbok för endast denna detalj lär nog ej finnas men väl böcker för mejerihantering i allmänhet.

Fråga: Hur kunna få avsättning för dräkt- och kostymtyger, hemvävda av svenskt ullgarn? Jag har hittills vävt till personer ur min bekantskapskrets, och de ha varit mycket nöjda, men jag skulle önska större och jämnare avsättningsmöjligheter. Finns någon affär i Stockholm eller annanortstädes som förmedlar försäljning av dylik art? Härvarande hemslöjds magasin befattar sig ej med sådana tyger.
Väv-Marie.

Svar: Hör efter hos Svensk Hemslöjds Försäljningsförening, Biblioteksgatan 12, Stockholm. Skicka även prov.

Fråga: Hade tänkt skaffa mig ett trevligt men billigt bokskåp ev. hemslöjd. Vore tacksam för firmaadresser.
Bokskåp.

Svar: I Svensk Hemslöjds Försäljningslokal, Biblioteksgatan 12, finner ni säkert ett bokskåp som är trevligt, men om det är så billigt kan jag ej säga; gediget är det i varje fall.

Man kan ibland i vanliga slöjdaffärer för omålade möbler finna riktigt bra saker, men då får man låta betsa eller måla dem.

Fråga: Under flera år har jag

Ett sedan mer än 10 år prövat

och allt mer använt preparat framställt ur frisk hjärn- och nervsubstans.

PHOSPHO-ENERGON

har visat sig vara av *mycket god verkan* vid samtliga svaghetstillstånd, vid

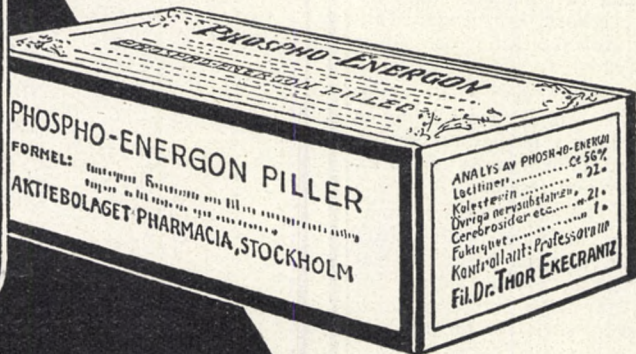
Nervositet **Neurasteni**
Överansträngning **Melankoli**

Phospho-Energion höjer *snabbt energin och arbetsförmågan*, ökar aptiten och bidrager även till en god sömn.

För en överansträngd och försvagad organism är en Phospho-Energion-kur synnerligen välgörande.

Phospho-Energion är *ovärderligt för personer med intellektuellt arbete*.

Förekommer i form av *Phospho-Energion-piller* — såväl med som utan järn — i burkar om 100 och 300 piller på varje apotek.

med mina döttrar besökt den sydtyska badorten Wörishofen, där i kuren även ingår barfotagående. — Nu frågas om det finnes någon badort i Sverige, där man utan att väcka uppeende kan njuta av

det så hälsosamma barfotagåendet?
Prästänka.

Svar: Vid Kneipp-byn utanför Visby finnes både vid havsstranden och uppe i skogen stora inhägnade platser, där man kan vara

fullt ogenerad, vare sig man vill ta solbad eller gå barfota. Småstugor med skyddat område finnas att hyra. Prospekt sändes på begäran från Keippbyns badkontor, Visby.

Lidingöns vackraste tomtområde

KÄPPALA Å SÖDRA LIDINGON.

Idealiskt sommar som vinter.

Kombinerade skogs- och åkertomter i söderslutning åt stora segelleden. 100-tals båtar passera dagligen. Goda vägar. Utmärkta badställen. Elektr. ljus, vatten- och avloppsledning framdragna. Direkt spårvagn Stureplan—Käppala. Reguljära båturer.

Billiga priser, lätta villkor.

(30 40 öre pr kvadratfot.)

Nu är rätta tiden att välja den bästa tomten. Reflektanter hämtas med bil efter meddelande pr tel. Alla önskade upplysningar genom

OTTO HELLMANS FASTIGHETS- OCH TOMTFÖRSÄLJNINGSKONTOR

Drottninggatan 71 D, Stockholm. Tel. 155 25, N. 23 41.

Fråga: Är det bekant om arsenik får förekomma i varor i andra länder t. ex. i Tyskland, Frankrike, England, Italien, Spanien, Finland, Danmark, Amerika?
Idunläsare.

Svar: Till Sverige importerade varor från de länder ni nämner få enl. svensk lag innehålla en ringa mängd arsenik, ungefär 0,070 på en yta av 30 kv.-cm., men det beror också på vad det är för slags vara. Se vidare i Svensk Författningssamling n:r 416, år 1923.

Om ni menar hur resp. länders egna lagar äro angående varor inom dessa länder, kan här ej lämnas upplysning därom.

Fråga: Tacksam om Idun ville giva råd angående lärokurs i barnavård, har mitt hem på Gottland, 18 år, gått igenom folkskola, huru ställer sig en sådan kurs i omkostnader och var är bästa platsen.
Barnavård.

Svar: Stockholm torde lämpa sig bäst för er, som är gottlänning. Läroanstalter: *Säuskalet Barnavård*, Stadshagen, Stockholm. 4 månaders kurs, 125 kr. pr månad, vari ingår kostnad för bostad och kost. *Fördringar:* fullständig folkskolekurs och ålder 17 år fyllda.

Maria husmodersskola, Långholmogatan 16 B, Stockholm. 44 veckors kurs i husligt arbete och barnavård, undervisning fri, 10 kr. pr m. för mat i skolan.

Fråga: Godhetsfullt upplys om: huru lång tid är det brukligt bära sorgdräkt, hel och halv, för make, för barn, för föräldrar, för syskon, för föräldrars föräldrar och syskon, samt för kusiner?
Ina.

Svar: Nu för tiden är det inga bestämda regler angående tiden för sorgdräkts bärande. Dock är det brukligt att efter de allra närmaste, såsom make, föräldrar, barn, vara svartklädd ett år med krusflor och slöja över halva tiden. Efter syskon ett halvt år eller så. För mera avlägsna släktingar bäres ingen sorgdräkt, utom då man vistas på samma plats som den avlidnes anhöriga eller om man stått den avlidna nära, då man klär sig i svart en kortare tid.

Fråga: Blev för 6 veckor sedan något döv, sökte läkare. Hade en vaxpropp i ena örat, har ej återfått hörseln normalt. Har därtill haft snuva, som återkommit. Är också nedbruten av sorg, då jag nyss blivit änka. Hur överkomma allt detta? Finns det manne något hopp.
Snart 50 år.

Svar: Hörselnedsättningen kan ju till en del ha sin orsak i snuvan, men naturligtvis kan rubbningar i hörselapparaten ligga till grund härför, varom öronspecialist torde kunna ge upplysning. Ej omöjligt är att det psykiska slag, som ni genomgått även har dragit sitt strå till stacken. Tiden, som läker alla sår, kanske även hos er kan åstadkomma samma

Valet av ost är en smakfråga.

Begär hos Eder handlande att få prova några av våra fina, goda ostsorser, tills Ni finner den, som bäst faller Eder i smaken. Edert val av ost blir sedan en lätt sak.

Börja med att prova vårt märke

LUCULLUS

HELFET ÖSTGÖTAOST

Tillse noga att osten är försedd med ovanstående etikett

I parti från AKTIEBOLAGET OST
STOCKHOLM 1.

Tel. 27/49. N. 28006. Telegr.: OSTBOLAGET.

Ost är mat — och billig mat!

FAMILJENS EKONOMI
förbättras av den husmoder som endast använder

"FAVORIT"

Vandenberg's

**SMÖR-
BLANDADE
MARGARIN**

i stället för det dyra mejerismöret.

effekt understödd av er egen styrka och ert eget mod.

Fråga: 1. Vilket är bäst förvara sylta i kokt eller okokt saltlake?

2. Vad skall man göra vid gas-kök som brinner dåligt, då det ej är smuts det beror på? Är det bra att tvätta det med vatten?

3. Vad skall man göra för att få fukt ur ett kök, där det ej eldas i spis dagligen? Vattnet rinner från fönster och väggar, så det är rent outhärdligt. Det luftas jämt.

4. Huru skall jag få kraftig jord till mina fönsterblommor, då jag ej tycker om konstgöding.

5. Var god upplys mig om jag behöver vara medlem av Iduns korrespondensklubb för att utbyta tankar med en för mig passande person? Skall jag uppge min adress till Idun?
Okunnig.

Svar: 1. Förvaras bäst i kokt och kallnad saltlake.

2. Om det är något fel på ert gaskök, som ni ej själv förvällat, bör ni anmäla det vid gasverket. Angående renhållningen rensar man upp springan i brännaren med en nål eller annat spetsigt föremål. Om brännaren blivit förorenad, tvättar man den för någon gång med varm sodalösning, men i allmänhet undviker man vatten, som just kan bli orsak till att gasen brinner dåligt.

3. Ställ här och där i köket ett kärl med osläckt kalk. Elda litet oftare och lufta mycket.

4. När ni planterar om era krukväxter, så blanda jorden med itet hornspån, som finns i fröhandeln. Och när växten väl rotat sig i nya krukkan, kan ni strö litet benmjöl ovanpå jorden och blanda ned så långt det går.

5. Ni behöver ej vara medlem av Iduns korrespondensklubb; det är egentligen bara en förmedling. Er adress bör ni uppge till Iduns redaktion men kan för breven använda en signatur.

BREVLÅDA

Anne-Grete. Välment men för omoget ännu.

Bertil har sänt oss ett poem som med en Marcus Larssons must i färgen målar "En storm". Hör bara:

Träden böjas
träden brytas
vägar röjas
vägar bytas (!)

och stormen rasar
och stormen ödar
och stormen trasar
och stormen dödar.

Ett faseligt blåsväder Bertil har varit ute i. Vi äro emellertid nödsakade att instämma i "Stormens vaggång":

Svaghet är intet
intet mot styrkan,
dö och förintas
dö och försvinna!
(i papperskorgen).

När barnen komma från skolan

är det bästa mellanmål de kunna få ostsmörgåsar och mjölk. Det är **Kraftig** mat och **hälsosam** mat. Giv dem färsk mild ost, lika gärna $\frac{3}{4}$ -fet som $\frac{1}{4}$ -fet.

Friska, starka och glada

bli barnen om de få mjölk och ost.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

FALU- ÄTTIKA

TILLVERKARE
STORA KOPPARBERGS BERGSLAGS AKTIEBOLAG

ETT AKTUELLT FÖDOÄMNE.

Här har pågått en väldig propaganda för ökad ostkonsumtion under de senaste veckorna landet runt. Den har knappast kunnat undgå oss. Under promenader på gator, gränder och torg har den visat sig i alla de många intresserades skyltfönster, och i hemmen har den nått oss genom tidningsannonser och skrifter. Vi ha fått inpräntat i oss en hel del uppmaningar och upplysningar angående osten:

"Ät mera ost!"

"Daglig ostdiet — god ekonomi!"

Allmänheten uppmanas alltså att konsumera mera ost än hittills, och särskilt påpekas, att barnen böra vänja sig att förtära rikligt härav. Även framhålles, att ostens näringsvärde i förhållande till priset är ojämförligt mycket högre än hos kött och fisk. —

Tiderna förändras, och vi med dem! I min barndom hörde det till "god ton" att skära så tunna ostskivor som möjligt. Det inpräntades i barnens medvetande, att tjocka ostskivor på smörgåsen var ett oskick lika väl som för många sockerbitar i kaffet eller "snö" på sur mjölk m. m. Nutidens unga mödrar, som genom ökad skolundervisning i hithörande frågor fått tillgodogöra sig näringsfysiologiens framsteg, komma med säkerhet ej att gå i gamla fotspår, när det gäller problemet tunna eller tjocka ostskivor. De skola hellre följa ostpropagandans råd. De veta, att en ekonomisk husmor gärna inte bara tillåter, utan även uppmanar sina barn att äta mycket av osten, och hon ser gärna, att sockret går åt, ty hon vet, att båda dessa födoämnen — när det

Vår av kännare högt uppskattade

Klass II
Pilsner

ALLM. TEL. SÖDER 33164. RIKSTEL. 7247.
A: B. HEMBRYGGERIET
Heleneborgsgat. 15. STOCKHOLM.

Hembäres direkt till privathushåll.

Westlunds Enköpings Bröst-Karamell
med Menthol och Honung

vinner dagligen nya segrar. Askar om 30 öre.

Generalförsäljare: ENKÖPINGSTABLETTER, Örebro.

SVENSKA EVIGHETSBLCKET

GYNNA SVENSK INDUSTRI!

Hrr Engrossister torde infordra offert. Lämplig reklamartikel för alla.

SVENSKA LÄDERUTSTÄNSNINGSS KOMPANIET
RENSGATAN 16, STOCKHOLM.

gäller näringsvärde i förhållande till pris — ställa sig billigare än de flesta andra mera brukliga.

Vi ha för vana att betrakta osten mera som ett smakämne än ett födoämne. Vi använda den på sin höjd som ett smakligt smörgåspålägg eller en pikant tillsats. Det vore givetvis mycket riktigare, om vi kunde få in osten i vårt medvetande som ett näringsrikt födoämne.

Ost finnes emellertid av många olika slag, och när det gäller ost som ett gott och närande födoämne till moderat pris, så tänka vi närmast på en medelfet ost, s. k. halv- eller trekvartsfet, som är välsmakande och väl mogen, men ändock icke för skarp i smaken. Denna ost ställer sig även ur lättmälthets-synpunkt fördelaktigast. Den mycket feta osten och den skarpt smakande samt den dyraste, som kan hänvisas under rubriken lyxmat — måste alltid förtäras med en viss försiktighet. Här kan uppmaningen om tunna skivor vara på sin plats såväl av hälsoskäl som av ekonomiska skäl. Den mycket magra osten blir visserligen ett jämförelsevis billigt födoämne och kan på denna grund gärna få litet större plats i vår föda, men den är mera

hårdsmält än den halvfeta osten. Den bör därför tuggas ytterst väl, och kan med stor fördel användas riven på bröd eller som en nyttig tillsats i vissa rätter.

Den medelfeta osten förekommer nu i handeln i en mängd olika variationer med avseende på smak och utseende, och vi ha endast att välja allt efter individuell smak.

Frågan blir då på vad sätt vi skola använda osten för att den skall kunna bli en ersättning för annan föda.

Härvidlag bör ostsmörgåsen givetvis nämnas som nummer ett. Det är bara alldeles felaktigt, att betrakta ostpålägget som endast en smakdetalj. Jag tror, att de flesta anse, att det är mycket mera "mat" i smörgåsar med kött på, och det är i de flesta fall miss-tag. Det är mera näring i ostsmörgåsen än i köttsmörgåsen, och dessutom blir den förra avsevärt mycket billigare, vilket framgår, när man närmare undersöker förhållandet mellan näringsvärde och pris i några olika smörgåspålägg. Vi tänka oss exempelvis tre ostsmörgåsar till ett mellanmål. Hårtill åtgår c:a 60 gr. medelfet ost, som i näringsvärde motsva-

Kungsörs

fabriksmärke garanterar
högsta kvalitet för alla

ALUMINIUM- och
KOPPARKÄRL

rar c:a 200 värmeenheter. Ungefär lika många värmeenheter ge 120 gr. salt kött eller 120 gr. stekta biffrar. — De senare bruka ju i folks medvetande representera "mat" framför andra födoämnen. — För att erhålla lika mycket näring som i ostpålägget skulle man alltså behöva utbyta detta mot 120 gr. kokt salt kött eller 120 gr. stekta biffrar.

Undersöka vi sedan priserna, så finna vi, att ostpålägget kostar c:a 15 öre, salt kött i vikt, som har motsvarande näringsvärde, c:a 72 öre och stekta biffrar efter samma beräkning c:a 1 krona. Siffrorna tala ett tydligt språk och ge fullt bevis för att ost är mat.

Utom ostsmörgåsen, som har sin givna plats i matsedeln vid frukostar, kvällar, mellanmål, och när smörgåsbord annars förekommer, kan man gärna använda sig av osten i form av "ost och kex" som avslutning av en middag. Till en omväxling skulle säkert mången med nöje se efterrätten utbytt mot denna för husmodern så lätt åstadkomna "rätt".

Många olika rätter med ost som huvudingrediens kunna vi ju ej tänka oss, men ost som tillsats i vissa soppor gör sig utmärkt. Även kunna vi nämna en hel del birätter till soppor, där osten spelar en högst betydlig roll: soppan blir kraftigare, smaken höjes, och näringsvärdet ökas. Några exempel på dylika anrättningar äro: ostsmörgåsar, ostbeignet, oststänger, oststarteletter, ostkolor, ostpetits- choux, ost-äggstanning m. m.

Dessutom kan här nämnas andra osträtter, lämpliga som smörgåsrätter: ostlåda, ostomelette, ostsufflé, för att inte tala om huru makaronirätter öka i smak och näringsvärde genom en duktig portion god riven ost; likaså utgör den en oersättlig tillsats, när det gäller en hel del gratiner.

"TEKÅ"
ZINK PUTS

är det ypperligaste putsmedlet för zink såsom diskbankar, baljor, hinkar m. m.

BEPRÖVAT och ERKÄNT.

Pellerins

stär kvalitativt högst

fäck vare smörliknande arom och konsistens

Bättre fabrikat står icke att uppdriva.

Vänner av gott kaffe.

ANMODA Eder leverantör att beordra och expediera

Triangelns Utställningskaffe

i ½ kg. kartonger à kr. 2:50, så erhålles ett verkligt gott kaffe.

FÖRENADE KAFFEIMPORTÖRERS ROSTERI A.-B. TRIANGELN. GÖTEBORG.

Varhållst någon yta mist sin glans, polera med

FULGENTIN

Till salu i varje färg-handel. Pris 1 kr. pr flaska om cirka 200 gram.

Reinholds Rekordlimpa

Telefoner:
812 97 - - Norr 51 68

Vasa 107 32

STOCKHOLM

Billigt kaffe

kan man ännu få genom att vanligt kaffe blandas med god kaffetillsättning, då det blir gott, hälsosamt och drygt.

VICTORIA-Kaffetillsats

tillverkas av oss sedan mer än 30 år och är den enda kaffetillsättningen i Sverige, som bibehållit sitt goda renommé både före, under och efter kristiden. Gör ett försök. Pris endast 20 öre paketet.

A.-B. Förenade Cikoriefabr., Malmö

Köpinget annat fabrikat så länge det finnes av

Kockums GJUTNA GRYTOR

Försäljas av hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm, Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22.

VECKANS BJUDNING.

Kall supé.
Menu:
Sandwiches
Solögon
Grönsaker i majonäs
Persiljefylld kalvruvad (stek, kall) med spritsad sås och hackad saltgurka i tomathalvor
Ananas i gelé med mandelspån.
Kaffe

IDUN KÖKSALMANACKA (15—21 mars).

SÖNDAG. Frukost: Renbiff med lök och brynt potatis; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis; kaffe eller té, pariserkryddkaka. — **Middag:** Smörgåsassiette (rökt lax, ost, rädisor). Stekt svampspäckad tunga med svampsås och potatis. Banantårta.

MÅNDAG. Frukost: Halstrad färsk strömming med persiljesmör och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kalvfrikassé med potatis. Kanelrån med gräde.

TISDAG. Frukost: Gratinerad tunga med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kokt gös med smör och ägg samt potatis. Semlor med mandelmassa och mjölk.

ONSDAG. Frukost: Gratinerad tunga med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Stekt gödkalvlever med sås, lingon och potatis. Färsk rabarbersoppa med gräde och småkakor.

TORSDAG. Frukost: Äggglåda med bräckkorv; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Jordärtskockspuré med frikadeller. Gratinerad fisk med makaroner.

FREDAG. Frukost: Kalvsylta med rödbetor och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Små köttjärpar med saltgurka och ugnsstekt potatis. Kall apelsinpudding.

LÖRDAG. Frukost: Frukostpölsa; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Stuvade abborrar med potatis. Beignet-sufflé med blåbärssylt.

Pariserkryddkaka. 2 ägg, 320 gr. brunt socker, 270 gr. vetemjöl, 100 gr. smör, ½ tsk. kanel, ¼ tsk. nejlikor, ½ tsk. renad soda, 1¼ dcl. mjölk.

Till formen: smör, stötta skorpor.

Fyllning: 150 gr. torkade aprikoser, 3 msk. socker, vatten.

Glasyr: 200 gr. smält sockrad blockchoklad eller 1 kpk pudersocker, ½ kpk kakaopulver, 2 msk. vatten.

Till garnering: 25 gr. sötmandel.

Sodan löses upp i den ljummade mjölken. Alla torra ingredienser blandas i en bål, smöret finfördelas genom att gnida in det med socker och mjöl. Äggen vispas sönder och tillsättes. Sist inblandas mjölken med sodan. Massan hälls i väl smord och mjölad form. En slät avlång brödform är här till lämpligast. Kakan gräddas i god ugnsvärme. Aprikoserna sköljas, läggs i kallt vatten och kokas mjuka samt passeras och smaksättes med socker.

När kryddkakan är kall, delas den i längsefter i tre bottnar: Aprikosmoset läggs mellan bottnarna, och kakan bestrykes härefter med ett lager smält blockchoklad eller chokladglasyr. Den senare blandas av kakaopulver, pudersocker och vatten.

Medan glasyren ännu är fuktig, garneras kakan med rostade mandelflingor.

När glasyren stelnat, serveras kakan skuren i skivor.

Pariserkryddkaka håller sig länge god.

Banantårta (för 6 pers.). **Socketkaka:** ½ kpk smält smör, 1 kpk socker, 1 ägg, 1 kpk mjölk, 2 kpk. vetemjöl, 2 tsk. bakpulver.

Till garnering: 1 kpk hallonsylt, 4—5 bananer, 2 dcl. tjock gräde.

Beredning: Smöret röres med sockret, äggulan och mjölk tillsättes jämte vete-mjöl och bakpulver. Sist inblandas den till hårt skumm vispad äggvitan. Kakan gräddas i god ugnsvärme. Då den kallnat belägges den med hallonsylt samt ett lager med bananskivor och garneras med vispad gräde.

Gratinerad fisk med makaroner (för 6 pers.). Rester av kokt fisk (ca 4 kpk. tisdag middag), 200 gr. makaroner, vatten, salt, 1 liten burk, tomatpuré, 60 gr. smör, 2 msk. stötta skorpor, 2 msk. riven ost.

Makaronerna sköljas hastigt i kallt vatten, läggs i rikligt med kokande saltat vatten och få koka i 20 minuter. Härefter tagas de upp och få rinna av väl. Om man använt långa makaroner hackas de. Fisken befrias från skinn och ben samt delas i mindre bitar. Makaroner och fisk blandas tillsammans med hälften av tomatpurén, massan smaksättes och läggs på smort gratinfat. Tomatpurén hälls över, gratinen beströms med stötta skorpor och riven os samt belägges med smöret i flockar. Fatet sättes in i ugnen, tills rätten fått vacker färg.

Kall apelsinpudding (för 6 pers.). Saften av 4 apelsiner, rivna skalet av en apelsin, ½ kpk socker, 3 äggulor, 4 dcl. tjock gräde, 6 blad gelatin.

Hans Majestät Konung Georg V:s av England hovleverantör.

BOVRIL

är en sammanfattning av det bästa i prima nötkött i starkt kondenserad form.

Ett försök med Bovril skall övertyga Eder om dess förträfflighet bättre än allt vad som kan sägas därom.

SOLO-KAFFE
FRÅN
A.B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
ÄR DET BÄSTA
JAVAKAFFET.

YSTA BRÖD

Inregistrerat Varumärke.
med detta märke
bör finnas på varje smörgåsbord
sälja i alla förstklassiga matvaruaffärer.

Tillverkare:
A.-B. FÖRENADE BAGERIerna
— Ystad —

Astra-Maltos

välsmakande, lättmält näringsmedel för barn, digivande mördrar och konvalescenter.

Förordas av läkare.
½ burk Kr. 3:25
¼ " " 2:—

Hushållsförpackningar kr. 5:—
Försäljes i apotek, tekn. och speceriaffärer.

OST.

Vi rekommendera vårt stora och väl sorterade lager av ost, och framhålla: Kronstämplad, lagrad Västerbottens, Helfet Västgöta herrgårdsost à 2:50. God lagrad Sörmlandsost till 1:80. Stockkumla, Hjulebergs och Tullus Stilton. Säftig Alberga kummin, äkta emmenthaler schweizer. Holländsk Edamer. Jämtlands och norsk getmesost. Grädkumminost. Små hushållsostar på 1 à 2 kg. Franskt dessertost: Brie, Camembert och Gervais. Roquefort, Italiensk Gorgonzola m. fl. sorter, allt till lägsta möjliga pris.

Charlotta Holmberg & Son
Kungl. Hovleverantör, Hötorget 9, Stockholm.

Kom ihåg att

CARL BROSTRÖMS
Attikspirit o. Vinättika

stå högst i kvalitet.

Apelsinsaften, det rivna skalet, sockret och äggulorna blandas i en kastrull och får under vispning sjuda, tills krämen tjocknar. Vispningen fortsättes, tills krämen svalnat. Gelatinet sköljes i kallt vatten, löses upp i ljumt vatten och inblandas försiktigt i krämen. Sist tillsättes den till hårt skum slagna grädden. Smeten hälls i vattensköljd och sockrad form och ställes på kallt ställe att stelna. Puddingen stjälpes då upp och garneras med biskvier eller kanderade apelsinklyftor.

Frukostpölsa. I kkp. korngryn, köttspad och buljongfett, rester av stekt kalvlever, 100 gr. rödlök, stekfett, salt, vitpeppar.

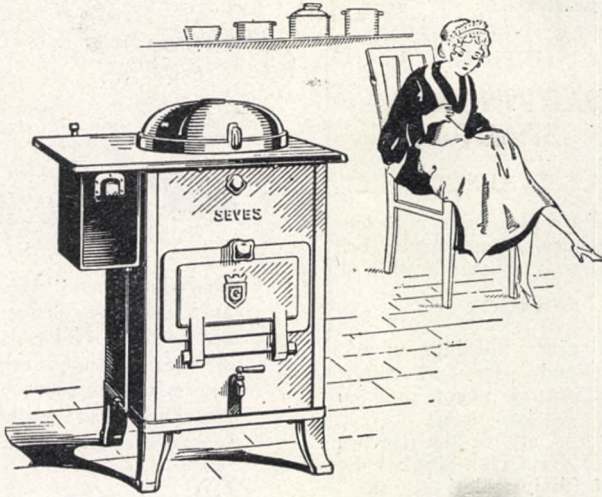
Korngrynen kokas mjuka i köttspad och flott till en tjock gröt. Kalvlevern finhackas. Löken skalas, hackas och brynes i flottyr eller margarin, och alltsammans blandas väl och smaksättes kraftigt med salt och vitp. Pölsan hälls upp i en form att kallna. När den skall användas, skär man pölsan i skivor, steker dem i upphettat fett, och rätten serveras varm med inlagda rödbetor och stekt eller stuvad potatis.

En gammal prästgård.

Öde och tom ligger den där, den gamla prästgården, kringvärd av minnen och omspunnen av romantik. Sekelgamla träd stå vakt däromkring, och i deras lumiga kronor dröjer en viskning om flydda tider.

Följ mig in i de gamla, låga rummen! Här är den gamle prästens eget rum. Kännes det inte som att stå på helig mark? Härinne har mången bitter själskamp utkämpats. Nötta och tårbestänkta voro bladen i den gamla boken med de nötta pärmarna. Och härinne har mången bikt framstamats av skälvande läppar.

Varje Arkitekt, Fastighetsägare, Byggherre och Byggmästare

bör se

Stockholms Elektricitetsverks

Utställning å Bygge och Bo.

Där visas

Sevesköket,

fullständigt elektriskt kök utan komplement av annan kokanordning och med abonnemang å ström enligt hushållstaxa.

Begär broschyren:
Det elektriska köket och
Stockholms Fastighetsägare.

I detta kök lagas under utställningstiden:
De dagliga måltiderna för 6 personers hushåll;
Middagar 2 ggr i veckan för 12—14 personer.

Detta rum var en helgedom i dubbel bemärkelse. Här umgicks den gamle prästen med sina bästa vänner; sina böcker. Hitin drog han sig tillbaka, då andra vänner visade brist på förstäelse.

Du undrar, vart den lilla dörren därborta leder. Det är inte svårt att förstå, att detta ljusa, lilla rum med det storblommiga tapetmönstret har varit prästfruns. Det är som om hennes ljusa ande bodde kvar här ännu. Ung och glad kom hon hit, och här har hon

åldrats och dött nöjd med sitt liv. Och dock hade det funnits en tid i hennes liv, då hon drömt om något annat, än vad som blev hennes lott. Någon gång, då hon var ung, kunde ju den gamla längtan komma över henne. Det var då hon satte sig vid pianot, och lät sin längtan bäras bort av tonerna. Borta vid fönstret stod hennes skrivbord, ett litet nätt bord fullsatt med fotografier av alla hennes vänner, som hon lämnat kvar ute i världen, då hon gömde sig

undan i denna avlägsna vrå. Så småningom kom det barnporträtt på bordet och undanträngde vännerna.

Denna gamla, låga sal — talar inte den sitt tysta språk? Se bara på de nötta golvtilljorna! Här firades familjefesterna. Och här vigde den gamle prästen många av sina församlingsbor.

Nu gå vi upp för den knarrande vindstrappan, över den mörka vinden, som utgjorde barnens skräck och hemliga förtjusning.

Här äro två dörrar. Den ena leder till gossarnas rum. Den kunde man se så fort man kommit innanför dörren. Vid fönstret stod ett stort, illa medfaret skrivbord. Skivan var full med bläckfläckar och här och där var ett namn irristat. Över den långa soffan med det nötta överdraget hängde två studentmössor.

Och här är flickornas rum. Här ha de suttit med sina väninnor och utbytt viskade förtroenden. Och längre fram i tiden ha de här suttit och viskat med sina trolövade, förtroenden av annan art. Och här uppe ha de ifört sig brudräkten på bröllopsdagen. Vilar icke en särskild romantisk stämning över detta lilla flickrum? Nu äro de borta, de vita möblerna. Inga luftiga gardiner fläktas för blomstermåttade sommarvindar. Och nere i den doftande syrenbersån under fönstret ha serenaderna tystnat. —

Lyssna till suset i den gamla aspallén! Ligger det inte hemligheter däri? Mycket ha de varit vittne till, dessa gamla träd. Det bära alla de inskurna namnen i deras bark vittne om. Under deras lövverk ha sedesamma prästdöttrar promenerat med söta fars adjunkt. Och eldiga ynglingar med studentmössan på nacken ha här stämt möte med någon liten tös från byn eller prästgårdstörpen. Och här var det, som den olyckliga prästdottern i hemlighet mötte den äventyrare, som förde henne bort från hennes hem. Därborta, där skuggan är djupast, där höll hans vagn den natten, hon for bort. Du undrar, om hon kom igen. —

Jo, hon kom, men då låg den gamle fadern på kyrkogården. Och hon. Ja hon — ser du den lilla tjärnen som ligger därborta till synes så oskyldig. Den ger aldrig igen något. Den olyckliga

Var God

mot Dina tänder!

De arbeta för Dig
från morgon till kväll.

Giv dem som lön
en god vård.

Använd icke
medel

som
skada,

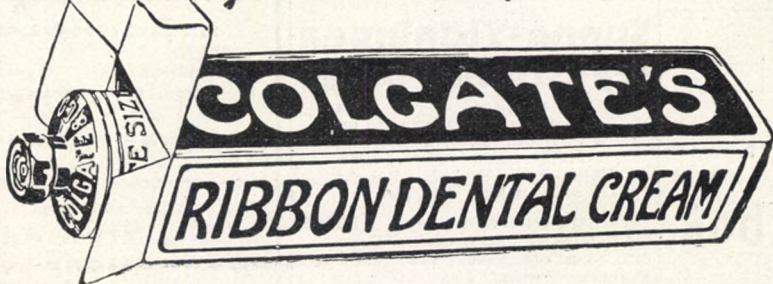
som repa,
eller fräta dem.

Välj en tandpasta,

som gör tänderna rena

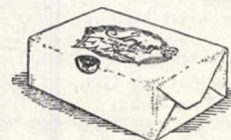
och ger dem åter deras

naturliga vitthet, men
samtidigt bevarar dem för livet.

Mustads Iris-Extra
står genom sin stora
smörmängd och ge-
digna sammansätt-
ning högt över alla
andra och är den
smörblandning, som
i smak och använd-
barhet kan tävla
med det dyra mejeri-
smöret.

MUSTADS
smörblandning
"Iris-Extra"
(mejerismörets ende like)

Andersson 11/31

VIKING
HÖGGLANS-SKOKRAM

MILITÄREN-
hela långa raden,
för vardag och paraden

VIKING

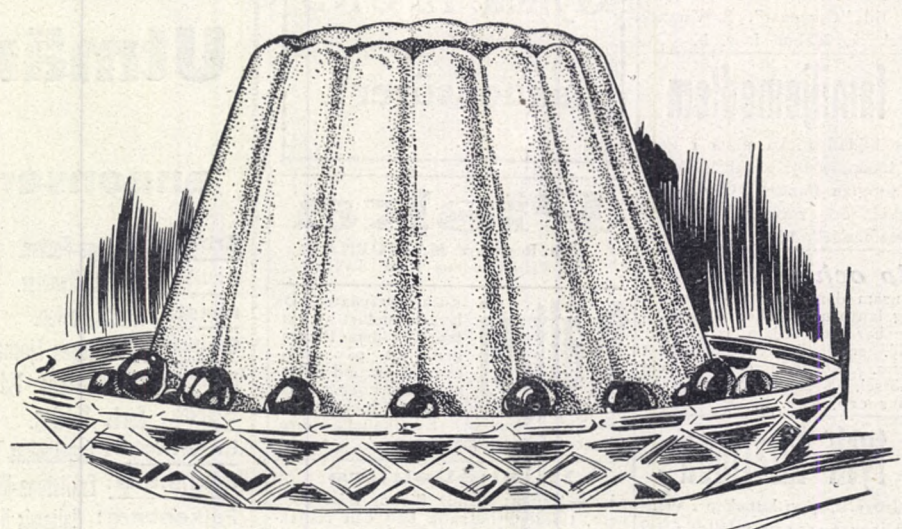
Industri A. B. Viking, Örebro — Kungl. Högläverantör

Gyllenhammars
HAVRE-MUST

ÄR DET
BÄSTA
SOM FINNS

PROSSDORF

Benzona Pudding

är en delikat och närande efterrätt!

DENNA KUPONG ÄR VÄRD 30 ÖRE.

Till Hrr Handlande.

Benäget stå Eder kund till tjänst genom att tillhandahålla varan. Vederbörligen ifylld insändes kupongen till oss eller Eder grossist och gäller då för 30 öre kontant vid likvid av Benzona Puddingpulver, levererat av oss till grossist eller detaljist före den 1 juni 1925.

A.B. ALFRED BENZON & Co.
MALMÖ - STOCKHOLM - GÖTEBORG

Undertecknad har gratis erhållit — rekvirerar härmed (gratis och portofritt)

1 pkt Benzona Puddingpulver à 30 öre. (Choklad.)

Namn:

Adress:

Gäller t. o. m. 1/5 1925. Skriv tydligt! Idun Kupong nr. 31.

Skrives endast namn och adress postbefordras kupongen i öppet brev för 5 öre.

I enkelpaket (4-6 pers.) à 30 öre.
I dubbelpaket à 50 öre.

Varje husmoder kan gratis approva varan!

Lämna kupongen till Eder handlande i utbyte mot ett paket Benzona Puddingpulver à 30 öre. Önskar Ni 50 öres paket behöver Ni endast betala skillnaden, 20 öre.

Skulle Ni mot förmodan icke kunna erhålla Benzona Puddingpulver på platsen sänd kupongen direkt till oss. Vi tillhandahålla då det utlovade paketet gratis och portofritt.

A.-B. ALFRED BENZON & Co
MALMÖ - STOCKHOLM - GÖTEBORG